Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XI Seria II-a Nr. 1955 | 4 PAGINI — 20 BANI | Vineri 12 august 1955

Oameni ai muncii din Republica Populară Romînă! Să luptăm pentru traducerea în viață a politicii partidului și guvernului îndreptată spre avîntul continuu al economiei naționale, spre ridicarea nivelului de trai material și cultural al poporului, spre întărirea puterii economice și a securității patriei noastre!

(Din chemările C.C. al P.M.R. cu prilejul zilei de 23 August 1955)

Spre noi succese ale tinerilor în întrecerea socialistă

„OAMENI AI MUNCII! Intîmpinați cea de-a XI-a aniversare a eliberării Romîniei cu noi succese în lupta pentru îndeplinirea înainte de termen a primului nostru plan cincinal, pentru dezvoltarea cu precădere a industriei grele, mîndria poporului muncitor, temelia înfloririi patriei noastre dragi!" Iată una din chemările C.C. al P.M.R. cu prilejul zilei de 23 August. Ea vi se adresează și vouă, tineri muncitori din industrie. Aceste cuvinte, în cele cîteva zile care ne mai despart de sarbătoarea eliberării, să însuflețească dorința voastră de a da patriei cît mai mult în întrecerea socialistă desfășurată de oamenii muncii pentru îndeplinirea înainte de termen a prevederilor planului cincinal, pentru întărirea și înflorirea patriei noastre.

In toate întreprinderile patriei, întrecerea socialistă se intețește, devine mai plină de roade. Angajamentele luate în întrecere se realizează zi de zi.

Multă vreme, tînărul Gheorghe Ciobotaru de la o întreprindere metalurgică din regiunea Pitești nu reușea să îndeplinească planul: în dreptul numelui său era înscrisă mereu cifra de 30 la sută, cît realiza din plan. Intrecerea pornită a dezvoltat la tineri și spiritul tovărășesc de muncă. Utemistul Constantin Oiță, care se străduiește să ajungă printre cei mai buni strungari, s-a apropiat mai mult de Ciobotaru, l-a ajutat concret în însușirea și aplicarea metodelor avansate de lucru, fapt care a făcut ca în scurt timp Ciobotaru să facă mari progrese. In numai cîteva zile, el a ajuns să producă cu aproape 150 la sută mai mult față de cît producea înainte de a se porni întrecerea.

Tineri muncitori, ziua de 23 August să constituie un prilej de trecere în revistă a unor realizări noi, importante, mai mari decît cele anterioare.

Chemarea unor întreprinderi industriale din regiunea Stalin a avut un puternic răsunet în rîndurile tineretului care a trecut deîndată la găsirea de noi căi prin care să se poată realiza cît mai însemnate acumulări socialiste peste plan. Ridicarea continuă a productivității muncii, sporirea producției și introducerea unui regim sever de economii în vederea reducerii prețului de cost, iată mijloace principale pentru dezvoltarea economică a țării, ca și pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai al poporului.

In desfășurarea întrecerii socialiste, organizațiile U.T.M. au sarcini deosebit de importante. Pentru a le putea îndeplini, sub conducerea organizațiilor de partid, ele trebuie să activeze în strînsă colaborare cu organizațiile sindicale.

Este important ca, în toate întreprinderile, organele sindicale și de U.T.M. să analizeze temeinic participarea tineretului la întrecerea socialistă. Organizațiile U.T.M. trebuie să urmărească ca nici un tînăr să nu rămînă sub normă. Trebuie dată multă grijă desăvîrșirii măiestriei profesionale a tinerilor — factor hotărîtor în obținerea unei înalte productivități a muncii.

„Muncitori, tehnicieni, ingineri! Luptați pentru sporirea producției, pentru creșterea neîntreruptă a productivității muncii, pentru reducerea continuă a prețului de cost — cale sigură a creșterii salariului real și a ridicării nivelului de trai! Dați patriei cît mai multe acumulări pentru dezvoltarea construcției economice și social-culturale". Această chemare a partidului răsună cu vigoare puternică în inimile noastre. Pentru ca acestei chemări să-i răspundem cu fapte pe măsura forțelor noastre, trebuie ca, în acțiunea pentru realizarea de acumulări socialiste peste plan, să sprijinim mișcarea care în numeroase întreprinderi din sectorul industriei grele și constructoare de mașini se desfășoară sub lozinca: „Să reducem consumul de metal la fiecare fabricat". In multe locuri această acțiune a dat rezultate nemaiintîlnite în economisirea metalului.

Acolo însă unde brigăzile complexe create au fost și continuă să fie lipsite de sprijin, nu se desfășoară o acțiune organizată pentru reducerea consumului de metal. La Timișoara, la întreprinderile „Electromotor" și „Electrobanat", brigăzile complexe de economii constituite nu-și justifică cu nimic existența. Ele s-au născut fără viață. Organizațiile U.T.M. din aceste întreprinderi nu s-au îngrijit ca brigăzile să muncească pe această linie, dar nici comitetul orășenesc U.T.M. Timișoara nu a controlat organizațiile respective și nu a luat măsuri care să le ajute să lichideze felul lor defectuos de muncă.

In colaborare cu sindicatele, organele și organizațiile U.T.M. trebuie să acorde o atenție deosebită formării și întăririi activității brigăzilor de tineret și a posturilor utemiste de control, acolo unde se simte nevoia lor, de atragere în rîndurile acestora și a unor muncitori vîrstnici de la care tinerii au multe de învățat, să vegheze ca acestea să primească sprijinul real al tehnicienilor.

In întrecerea socialistă în întîmpinarea măreței sărbători de 23 August, o mare atenție trebuie acordată brigăzilor de calitate, brigăzilor complexe de economii, posturilor utemiste de control în special în intreprinderile metalurgice, constructoare de mașini și pe șantierele de construcții. Conținutul principal al muncii acestor posturi trebuie să conste în preocuparea lor strînsă față de problemele creșterii productivității muncii, reducerii prețului de cost, îmbunătățirii calității produselor, bunei organizări a locului de muncă în vederea lichidării timpilor neproductivi.

Organele și organizațiile U.T.M. au datoria de a se ocupa de munca politică în rîndurile tineretului. Ele trebuie să folosească din plin toate mijloacele de agitație: convorbiri ale agitatorilor, gazetele de perete, panourile, organizarea de reuniuni în cinstea fruntașilor, de excursii cu evidențiații, acordarea de stimulente — steaguri de brigăzi fruntașe pe întreprindere, oraș, raion, regiune.

In întreaga muncă politică dusă de organizațiile U.T.M. în sprijinul întrecerii socialiste ce se desfășoară în cinstea zilei de 23 August trebuie să ajutăm pe toți tinerii să-și îndeplinească și să-și depășească sarcinile și angajamentele, să popularizăm larg rezultatele și experiența bună dobîndite de fruntașii în producție, astfel ca fiecare tînăr să fie un luptător activ pentru un nou și puternic avînt al industriei noastre socialiste.

Vizita trimisului extraordinar și ministrului plenipotențiar al Republicii India la Consiliul de Miniștri al R.P.R.

Domnul Rajeshwar Dayal, trimisul extraordinar și ministrul plenipotențiar al Republicii India la București a fost primit în audiență în ziua de 10 august la Consiliul de Miniștri al R.P.R. de tovarășii Iosif Chișinevschi, Chivu Stoica și Alexandru Moghioroș, prim vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri. A fost de asemenea de față tovarășul Simion Bughici, ministrul Afacerilor Externe.

Cu ocazia vizitei făcută la Consiliul de Miniștri domnul R. Dayal a asistat la prezentarea unui film tehnicolor de artă populară romînească, după care a urmat o masă dată în cinstea sa.

La prezentarea filmului și la masă au participat membri ai guvernului și funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

Vizita la Consiliul de Miniștri a decurs într-o atmosferă de caldă prietenie.

(Agerpres)

Recepție la ambasada R. P. F. Iugoslavia

La 11 august a.c., însărcinatul cu afaceri ad-interim al R.P.F. Iugoslavia, Milutin Popovici, a oferit o recepție cu ocazia prezenței la București a ministrului plenipotențiar al Republicii India, Rajeshwar Dayal.

La recepție au participat: I. Chișinevschi și Al. Moghioroș, prim vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri, Gr. Preoteasa, prim locțiitor al ministrului Afacerilor Externe, Ana Toma, prim locțiitor al ministrului Comerțului Exterior, Silviu Brucan, redactor șef adjunct al ziarului „Scînteia" și funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

Au participat de asemenea ambasadorii extraordinari și plenipotențiari: Miha Lako — R.P. Albania și Ke Bo-nian — R.P. Chineză; trimișii extraordinari și miniștrii plenipotențiari: Harold Shantz — Statele Unite, Francesco Lo Faro — Italia și Rajeshwar Dayal — Republica India; însărcinații cu afaceri: Joseph De Bruyn — Belgia și Zev Argaman — Israel; însărcinații cu afaceri ad-interim: Medoro Delfino — Argentina, P. S. Deduşkin — U.R.S.S., Salah Saber — Egipt, Mustafa Kayagil — Turcia, H. C. Hainworth — Marea Britanie, Jean Deciry — Franța, Marcel Luy — Elveția, Imre Iuhasz — R.P. Ungară, Zygmunt Sabanski — R.P. Polonă, Matti Pyyko — Finlanda.

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

(Agerpres)

Expoziție de artă plastică la Hunedoara

In sălile clubului muncitoresc „Alexandru Sahia" al Combinatului siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej" din Hunedoara, s-a deschis de curînd expoziția de pictură, grafică și sculptură contemporană, organizată de Galeriile de artă ale Fondului plastic din București. Sînt expuse peste 150 de lucrări care au figurat și în Expoziția anuală de stat a artelor plastice.

Vizitatorii apreciază mult lucrările pictorilor și graficienilor J. Perahim și O. Angheluță, artiști emeriți ai R.P.R., Lidia Agricola, Gh. Ivancenco, D. Stiubel, Justina Popescu, T. Krausz, H. Herman, ale sculptorilor A. Szobotka, C. Lucaci, P. Balogh și alții.

In cadrul expoziției, oamenii muncii hunedoreni pot cumpăra la prețuri accesibile lucrări de pictură, grafică și sculptură.

Răspunsul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la întrebarea primită din partea d-lui A. L. Bradford, vicepreședinte al Agenției United Press

Ca urmare a retragerii trupelor sovietice din Austria, unele ziare occidentale au publicat o informație conform căreia trupele sovietice aflate în Romînia se vor retrage din Romînia pînă la 1 octombrie.

Domnul A. L. Bradford, vicepreședinte al Agenției United Press, a solicitat Președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Romîne, Gh. Gheorghiu-Dej, un răspuns în legătură cu această informație.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a transmis Domnului Bradford următorul răspuns:

„După cum se știe, trupele sovietice se află pe teritoriul Romîniei conform Tratatului de Pace, în scopul asigurării securității comunicațiilor trupelor sovietice în Austria.

După încheierea Tratatului cu Austria este necesar în condițiile actuale, să se țină seama de faptul că în ultima perioadă în situația din Europa au intervenit schimbări însemnate. In Vest au fost create grupări militare, numeroase baze militare străine și au fost ratificate Acordurile de la Paris care prevăd remilitarizarea Germaniei occidentale și includerea ei în grupările militare ale puterilor occidentale.

Ca urmare a acestui fapt, după cum este cunoscut, a fost încheiat Tratatul de la Varșovia, potrivit căruia au fost luate măsurile corespunzătoare pentru asigurarea securității statelor europene democrate printre care și a Romîniei.

Bineînțeles, dacă trupele străine aparținînd statelor occidentale ar fi retrase din țările Europei apusene în limitele granițelor lor naționale, iar grupările militare create în Occident ar fi lichidate, situația din Europa s-ar schimba și ar fi înlăturată necesitatea Tratatului de la Varșovia, precum și a acelor măsuri de asigurare a securității care sînt prevăzute în acest Tratat.

In acest caz, este evident că ar fi înlăturată și necesitatea prezenței trupelor sovietice în Romînia și aceste trupe ar fi retrase din Romînia".

(Agerpres)

În cinstea zilei de 23 August

Angajamentul a fost îndeplinit

La fabrica de piese de schimb C.F.R. „Gheorghe Apostol"-Galați realizarea de cît mai multe acumulări socialiste peste plan este obiectivul principal al întrecerii socialiste. În secția forje a acestei întreprinderi de pildă, muncitorii Drăgușan Tudor, Dracu Mihai și alții au pornit de curînd acțiunea de reducere a adausurilor de prelucrare în scopul economisirii metalului. Lucrînd la forjarea pieselor pentru legăturile de arc suspensie precum și la forjarea cîrligelor de tracțiune de la locomotive și vagoane, ei au redus simțitor timpul de lucru și au realizat economii de materiale în valoare de 58.663 lei. Lupta pentru obținerea de cît mai multe acumulări socialiste peste plan este și în centrul atenției strungarilor și celorlalți muncitori. În sectorul strungărie, de pildă, tinerii strungari Mircea Mihălceanu și Gheorghiu Ionel au inițiat întrecerea pe profesii, la care s-au alăturat în scurt timp rabotorii și frezorii. Rezultatele acestei întreceri care continuă cu mult avînt a avut ca urmare îndeplinirea planului pe întregul sector în luna iulie în procent de 117,3 la sută. În același timp productivitatea muncii a crescut în această perioadă cu 8,8 la sută. Desfășurînd larg întrecerea socialistă în cinstea zilei de 23 August muncitorii acestei întreprinderi au reușit să livreze statului peste plan 1.080.000 lei acumulări socialiste, îndeplinindu-și astfel angajamentele luate.

Corespondent
ANGHEL M.

Fruntași la predarea cotelor

Despre hărnicia cu care muncesc la treieriș colectiviștii din comuna Ion Corvin, regiunea Constanța, se pot spune multe cuvinte de laudă. Ei depun toate eforturile pentru a termina cît mai degrabă treieratul și înmagazinarea recoltei. Și —au gîndit colectiviștii — dacă sînt fruntași la treieriș, nu se cade să rămînă în urmă nici cu achitarea obligațiilor față de stat. Ei au hotărît ca să fie cei dintîi și la predarea cotelor. Curînd hotărîrea lor a prins viață. Din cantitatea de griu treierată, colectiviștii au încărcat în care cele 18.000 kg. de griu-cotă în întregime ce le datorau statului — și le-au transportat la baza de recepție din Mîrleanu.

Zilnic, la baza de recepție din Mîrleanu, sosesc noi convoale cu care încărcate cu saci doldora de grîne — cotele datorate statului. Au adus cotele și colectiviștii din Aliman și țăranii muncitori N. P. Mitea, Ion Purcărea și alții din Mîrleanu și încă din multe alte comune.

Corespondent
GHIȚA DEACU

La Vînători se muncește intens

Membrii gospodăriei agricole colective din comuna Vînători, raionul Galați, au terminat printre primii secerișul, iar acum pe aria colectiviștilor, se muncește intens pentru a se termina cît mai repede treierișul.

Munca bine organizată a mecanizatorilor din brigada a II-a de la S.M.T.-Tulucești, care deservește gospodăria, face ca viteza zilnică la treieriș să fie depășită mereu.

Paralel cu treierișul, pe terenurile de pe care a fost strînsă recolta, tinerii tractoriști execută arături de vară la o adîncime de 18 cm. Tractoristul Beșleagă Gheorghe a obținut realizările cele mai frumoase. În scurt timp el a efectuat arături pe o suprafață de 14 hectare; 6 hectare din această suprafață au și fost însămînțate de colectiviști cu mei furajer.

Corespondent
D. COLEAȘE

O TRACTORISTĂ HARNICĂ

Cum cobori din comuna Calopăr spre Dîlga-Deal (un sat al Calopărului) zărești mai întîi, într-o parte a șoselei, șiruri de stoguri mari de grîne, clădite cu grijă ca să nu pătrundă apa în ele. De departe, le zărești doar vîrfurile ascuțite, ca acoperișul unor case, dar cînd te mai apropii, le vezi în întregime, vezi și forfota de care — un necontenit du-te-vino. Este aria țăranilor muncitori din satul Dîlga-Deal, comuna Calopăr din regiunea Craiova.

Aci, la arie, lucrează utemista Linica Popa, tractoristă la S.M.T.-Segarcea. Cît este ziua de mare, Linica nu-și găsește odihnă. Ea are mereu ceva de lucru. Fie cald de te înăbuși, fie vreme răcoroasă, ea, cu o cîrpă în mînă, curăță tractorul, cercetează rezervorul de motorină, uleiul...

Țăranii muncitori din Dîlga-Deal o îndrăgesc mult pe Linica Popa pentru hărnicia și priceperea ei. O îndrăgesc mai ales pentru faptul că-i ajută să strîngă la vreme recolta bogată. Linicăi, motorul nu i-a jucat vreo festă pînă acum. Și nici batoza. Dovadă este caietul de batoză unde sînt însemnate realizările: 16.000 kg... 17.000... 18.000 kg. treierate pe zi. In 14 zile, utemista Linica Popa a treierat 236.730 kg. Adică în medie aproape 17.000 kg. în fiecare zi. Norma a rămas cu mult în urmă.

Insemnările delegatului de batoză

TG. MUREȘ. — (de la corespondentul nostru).

3.700 kg. orz la hectar. Aceasta este recolta obținută de gospodăria agricolă colectivă „Partizanul Roșu" din satul Curteni, raionul Tg. Mureș. „Secretul" acestui frumos rezultat nu e altul decît efectuarea muncilor agricole după metodele agrotehnice avansate.

Astă toamnă, după ce au cules porumbul, colectiviștii au îngrășat pămîntul cu gunoi de grajd. Apoi au arat, au grăpat și, în ogorul astfel pregătit, au însămînțat — în rînduri încrucișate — orz de toamnă. Primăvara, cînd pămîntul a început a se zvînta, colectiviștii au îngrășat suplimentar cultura cu îngrășăminte chimice, iar după aceea l-au grăpat. Apoi, la timpul cuvenit, colectiviștii au plivit de două ori lanul năpădit de buruieni. De asemenea ei s-au îngrijit ca recolta dobîndită prin lucrarea pămîntului și îngrijirea culturilor după știința agrotehnică să nu se irosească acum, după un an de muncă. Astfel, de îndată ce orzul a dat în pîrgă, colectiviștii au ieșit cu secerile și, într-o singură zi, au recoltat întreaga suprafață cultivată. Îndată după aceasta au treierat orzul. Iar după ce ultimul snop de pe cele 5 hectare cu orz a fost înghițit de batoză, socotitorul gospodăriei a anunțat laconic: 3.700 kg. la hectar.

Colectiviștii din Curteni sînt hotărîți însă să smulgă pămîntului roade și mai bogate. Îndată după seceriș ei au arat miriștea și, întreaga suprafață de pe care au recoltat orzul, au însămînțat-o cu porumb furajer.

Acum colectiviștii din Curteni muncesc cu spor la seceratul celor 100 hectare însămînțate cu griu. Pentru ca nici un bob să nu se piardă, nu puțini sînt colectiviștii — cum sînt, de pildă, Ștefan Baki, Susana Zolyomi, Ileana Balazs etc. — care realizează la seceriș cîte 4-5 zile-muncă într-o singură zi.

Conserve din noua recoltă

La marginea orașului, pe șoseaua care duce de la Tecuci la Galați se înalță masivă clădirea noii fabrici de conserve. Peste puțin timp această nouă realizare a regimului nostru democrat-popular va trimite cantități și mai mari de conserve către toate colțurile țării. Deși nu toate secțiile fabricii lucrează, unele fiind în stare de finisaj, producția de conserve este cu mult mai mare decît producția oricărei alte fabrici de conserve din țară. Sute de muncitori, printre care mulți tineri, se străduiesc să-și sporească succesele și să dea produse de bună calitate.

Recolta acestui an a fost îmbelșugată așa că muncitorii și-au înzecit eforturile și la data de 15 iunie au început prelucrarea mazărei.

În secția ambalaje metalice utemista Maria Socola, responsabila unei brigăzi de tineret, a adunat pe cei 20 de tovarăși de muncă, a analizat activitatea fiecăruia și a propus o nouă organizare a muncii pentru a se obține un randament sporit. De la consfătuire, utemiștii Gheorghe Necșanu și Elena Conțescu lucrează cu mai mult spor. Ei reușesc să lipească zilnic în loc de 1.300 cutii de tablă, atît cît prevede norma, circa 2.500.

Pretutindeni clocotește avîntul muncii. Utemistul Costel Gheorghiță, a vegheat ca batoza de mazăre să meargă în plin, așa că desfăcutul boabelor din teci s-a făcut într-un termen scurt.

În lunile iunie și iulie fabrica și-a depășit planul de producție cu 15 la sută. Aceasta s-ar putea numi pe drept cuvînt una din marile realizări ale începutului. Dacă stai de vorbă cu tinerii despre munca lor, ai să afli lucruri interesante. Vochița Ursu, brigadieră la fabricație, nu scapă nici un prilej ca să-ți amintească că anul acesta au plecat către consumatori zeci de vagoane cu conserve de mazăre de cea mai bună calitate.

Muncitorii fabricii de conserve sînt oameni care pun interesele fabricii mai presus decît orice alt interes. Acum cîteva zile, după ce au analizat activitatea de fabricare a conservelor din noua și bogata recoltă, au discutat îndelung despre angajamentele care să fie luate în vederea realizării de acumulări suplimentare.

A reieșit că există mari posibilități în această direcție dacă vor fi înlăturate complect pierderile de materie primă prin scurtarea perioadei de depozitare și prin întărirea exigenței la recepționare, dacă se va utiliza la maximum capacitatea camioanelor de transport, dacă sporind productivitatea muncii se va merge mai mult pe linia reducerii prețului de cost. La calculul care a fost făcut a reieșit faptul că numai prin valorificarea ștraifurilor de tablă, odinioară aruncate la fier vechi, și confecționarea din acestea a capsulelor metalice pentru sticlele cu suc de roșii se vor putea obține — pînă la 23 August — economii în valoare de 10.000 lei.

Colectivul de muncitori, ingineri, tehnicieni și funcționari au hotărît să dea patriei acumulări peste plan în valoare de 304.050 lei. Din această sumă 135.440 lei vor fi realizați pînă la data de 23 August.

Încă din primele zile bătălia îndeplinirii angajamentelor a cuprins pe fiecare muncitor. Acum a început conservarea fasolei verzi, a dovleceilor, precum și prepararea diferitelor sortimente de compoturi din fructele acestui an. Cele două brigăzi de tineret conduse de Florica Iorga și Ortansa Cobzaru, se întrec în realizarea sarcinilor de plan. Cutiile și borcanele își primesc compoziția și după aceea se îndreaptă, cu ajutorul benzii transportoare, la mașinile de fixat capace, apoi la cazanele de sterilizat, unde se găsește mereu la datorie utemistul Gheorghe Materliuc.

Contribuția muncitorilor de la fiecare loc de muncă este concretizată pînă acum prin depășirea planului pe primele 10 zile ale lunii august cu 12 la sută, iar acumulările socialiste pe care s-au angajat să le dea peste plan pînă la 23 August, vor fi virate Băncii de Stat cu 7 zile înainte de termen.

În acest an, oamenii muncii vor primi de la noua fabrică de două ori mai multe conserve decît în anul trecut.

GHEORGHE ANGELESCU
corespondentul „Scînteii tineretului" pentru regiunea Bîrlad

Regimul democrat-popular acordă o deosebită atenție pregătirii cadrelor de medici care să dea asistență medicală oamenilor muncii din țara noastră.

In fotografie: un aspect al clădirii Institutului medico-farmaceutic din Cluj. Mii de studenți au aci condiții minunate de învățătură pentru a deveni cadre pricepute și de nădejde ale țării noastre.

Oglindă a realității mexicane

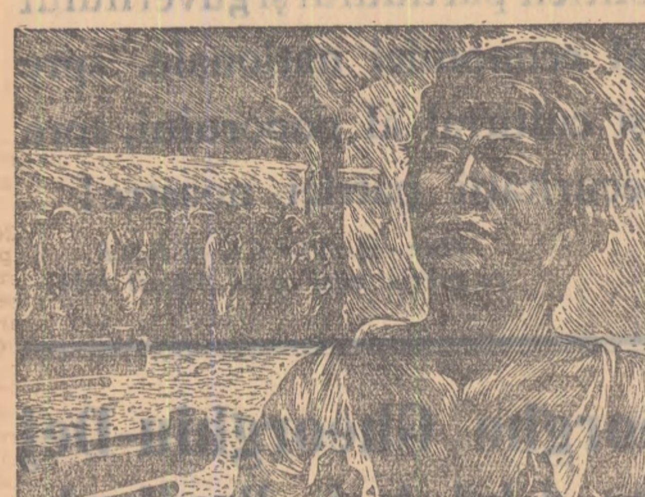

Execuție JOSE GUADELUPE POSADA

Un peisaj aspru, cu stînci mărunte, golașe și cîmpii întinse pe care aleargă în galop amețitor călăreți cu pălării mari, rotunde, firi aprinse, pătimașe și pistoale la cingătoarea lată de-o palmă și mai bine și unde cresc în voie cactuși cu contururi dintre cele mai ciudate. Cam aceasta era imaginea schematică pe care-o aveam în minte ori de cîte ori era vorba despre Mexic și poporul lui, imagine amplificată de unele lecturi și filme ieftine și mai ales de închipuirea înfierbîntată a copilăriei și adolescenței. Și probabil că nu puțini sînt aceia care gîndeau la fel. De aceea minați de curiozitate și interes ne-am îndreptat pașii spre Expoziția de pictură și grafică mexicană deschisă acum în sala Dalles.

E greu să-ți depeni gîndurile după ce te-ai aflat în fața unei imensități de lucrări plastice de diferite genuri, în fața unor personalități artistice diverse. Ceea ce apare însă limpede după ce ai zăbovit puțin în fața lor este înțelegerea tacită care unește parcă artiști aparținînd cîtorva generații, cu moduri proprii, diferite de a gîndi și simți întregind tabloul adevărului despre existența și lupta unui popor.

Poporul mexican nu se poate lipsi nicăieri de frumusețe. Un element nou, neobișnuit, a apărut în expoziția de artă mexicană: reproduceri după mari fresce care împodobesc acolo de la impunătoare palate, teatre și instituții pînă la spitale și case particulare. Urmînd vechi și trainice tradiții, aceste fresce nu fac simple jocuri de linii arhitectonice, ci desfășoară pe largi și cuprinzătoare planuri imagini din viața poporului cu obiceiuri și îndeletniciri trecute și prezente.

Pictura realistă mexicană ale cărei contururi și culori sînt cînd aspre, grave, cînd neprevăzut de vii, contrastante, ne poartă de asemenea prin colțuri diferite ale țării, desfășurîndu-ne dinainte complexele împrejurări ale vieții în care s-a făurit caracterul poporului. De unde își trage tristețea, privirea bănuitoare, înveninată, de animal bătut, femeia care se plimbă în călușei din tabloul lui Francesco Goitia? Acum se distrează doar. Dar chiar atunci cînd te distrezi poți oare lăsa deoparte orice gînd despre viața pe care o duci? Nu. Și de aceea artistul i-a imprimat eroinei acea privire care te urmărește parcă, te cheamă să pătrunzi mai adînc suferința poporului mexican. Murdar, ponosit, zdrențăros, adormit ca un cîine pe marginea drumului, așa arată „Șomerul" lui Francisco Dosamantes. Mîinile-i enorme, scheletice, atîrnînd într-un edificator gest a zădărnicie, întregesc imaginea soartei celor care n-au unde să-și cheltuiască energia, cărora orînduirea socială vitregă le ia dreptul de a munci, le hărăzește o moarte în mizerie. Iar dacă în sfîrșit au găsit unde să muncească, jugul greu al exploatării le încovoaie spinările ca în „Spre carierele de piatră" de Jose Chavez Morado, tinzînd să le înăbușe demnitatea de om.

Deasupra tuturor acestor suferințe sclipesc însă însușirile sufletului omului simplu, acele vîne de aur care, străpungînd bezna vitregiilor, se călesc, pregătind conștiințele luptătorilor. Așa apare rîvna, hărnicia tinerei din tabloul „Țesătoare" de Ignacio Aguirre, puterea dragostei din „Maternitate" de Raul Anguiano. Muncitorul ucis din „Masacru" de Roberto Donis nu-ți inspiră resemnare în fața nenorocirii. Jertfa, dîrzenia lui, te îndeamnă să-l răzbuni, să răsplătești după merit pata de sînge de pe albastrul imaculat al salopetei. Nu, nimic n-a putut înăbuși în popor dragostea de viață și pace. Fetița din „Porumbei" de Jesus Guerrero Galvan are liniște sufletească, duioșie, finețe. Bărbații din „În tabără" de Rosendo Soto Alvarez, deși poartă puști și bandulieră de cartușe, gustă cu nesaț din liniștea nopții, din plăcerea de a cînta și a fi împreună. În portretul „Naya" Alfredo Zalce ridică un adevărat monument femeii mexicane. Sensibilitate, duioșie, hotărîre de neclintit, se string parcă în impunătoarea făptură a acestei femei. Nu, durerea nu va rămîne în cadrul strîmt al încăperii în care părinții, rudele, plîng copila moartă din cauza mizeriei. „Tristețe fără margini" și-a intitulat tabloul Fanny Rabel. Dar dacă tristețea e într-adevăr fără margini, răbdarea oamenilor nu. Oamenii știu să-și stringă în suflet atîta ură cît le trebuie pentru a răsturna domnia foamei, a urei față de om.

Mulți dintre pictorii mexicani își dedică penelul celor mai ascuțite forme de protest împotriva imperialismului și ideologiei lui sub care geme adînc poporul. În „Esteticienii imperialismului" Federico Silva exprimă crezul artiștilor cinstiți prin satirizarea celor care ignorează scheletele chinuite ale mulțimii obidite care le trec pe dinainte și aștern pe șevalet figuri informe, fără înțeles, punînd energia lor creatoare în slujba unei ideologii dușmane oamenilor.

Avînd începuturile cu rădăcini adînc înfipte în istorie, grafica mexicană și-a creat în lume o faimă binemeritată. Înțelegînd imensul rol pe care îl poate juca imaginea desenată sau gravată într-o țară în care analfabetismul este încă destul de răspîndit, artiștii progresiști și-au legat strîns operele de viața și lupta maselor populare. Nu avem posibilitatea să ne oprim decît la cîteva opere ale graficienilor contemporani al căror pas hotărît alături de popor le-a inspirat emoționante lucrări în care fiecare linie îndeamnă, mobilizează la lupta pentru o viață mai bună, pentru pace. Jose Guadelupe Posada aduce chipul unui luptător patriot aflat în fața țevilor de pușcă întinse spre pieptul lui. Nici o umbră de spaimă nu-i întunecă privirea. Disprețuind pe asasini, luptătorul vede dincolo de ei, vede viitorul mai bun care nu se poate să nu vină, nu se rușinează de faptele sale care grăbesc revărsarea paharului suferințelor umplut peste măsură. De aceea chipul îi e liniștit, ca al unui om sigur pe ceea ce gîndește și simte. „Libertatea cuvîntului" de Adolfo Mexiac e o sugestivă întruchipare a ceea ce înseamnă aceasta într-o țară în care domnesc încă nepedepsite crima, ororile. Lanțuri grele, un lacăt mare, bine ferecat, string gura unui om cu trăsăturile feții încordate, cu ochii măriți de groază, care se pregătește să slobozească un strigăt, o chemare îndemnînd la luptă. Un țăran mexican desculț, ținînd încăpățînat de coarnele unui rudimentar plug de lemn convinge pe privitor că „Pămîntul aparține celor ce-l muncesc", (Luis Beltran), celor care asudă din belșug smulgîndu-i roadele. Dar țăranii mexicani nu se bucură de acest drept și tocmai asta transmite atitudinea îndîrjită a eroului. Louis Arenal face să trăiască un grup de „Revoluționari" călări. Agitați, însuflețiți de idealurile pentru care se duc să se bată, ei vestesc erupția forțelor ce stau înăbușite în sufletul poporului.

Încheind vizitarea expoziției nu se poate să nu mulțumești prietenilor de peste mări și țări nu numai pentru că ne-au arătat adevărul despre patria lor, ci și pentru modul emoționant în care au făcut-o, deschizînd astfel și mai larg porțile iubirii noastre pentru toți oamenii simpli și cinstiți, indiferent pe ce punct al planetei și-ar afla obîrșia.

SUZANA VOINESCU

Vești din regiunea Galați

Un mic magazin sătesc

În comuna Ianca din raionul Filimon Sîrbu, foarte mulți țărani muncitori au locuințele situate la o distanță mai mare de doi kilometri de centru. Pentru aceștia aprovizionarea cu obiecte de uz casnic și mai ales cu cele trebuincioase muncilor agricole era foarte anevoioasă. De cîte ori aveau nevoie de o sticlă de lampă, de o seceră sau altceva trebuia să bată cale de patru kilometri dus și întors pînă la magazinul ce se afla în centrul comunei.

Pentru a pune capăt acestei situații colectivul de conducere al cooperativei din comuna Ianca, a înființat o prăvălioară sătească chiar la marginea satului, acolo unde se găsesc locuințele țăranilor muncitori cei mai îndepărtați de centrul comunei.

Această prăvălioară sătească este bine aprovizionată de cooperativă. În afară de obiecte de uz casnic de primă necesitate pentru săteni mai are și diferite unelte agricole ca: sape, lopeți, casmale, tîrnăcoape, seceri, furci, coase etc.

Pînă în prezent această prăvălioară sătească a vîndut mărfuri în valoare de 83.360 lei depășind cu mult normativele.

Corespondent
JALBA GHEORGHE

Caravana cinematografică

Era încă soare cînd în comuna Berteștii de Jos din raionul Călmățui s-a răspîndit vestea că sosește caravana cinematografică. Primii care au întîmpinat-o în marginea satului au fost școlarii. Se grăbeau să afle ce film va rula. Cînd au auzit că li s-a adus filmul „Desfășurarea" complectat de filmul de desene animate „Marinică" s-au grăbit să anunțe pe oricine întîlneau în cale, complectînd pe deasupra că e foarte bun.

Pe seară, țăranii muncitori din comună, femeile și în special tineretul, peste 230 de persoane, s-au adunat în jurul caravanei cinematografice nr. 8. În curînd a început filmul.

Ilie Barbu, țăranul acela cinstit pe care toți aveau impresia că-l cunosc de cînd se știu, i-a cucerit din primul moment. Ei au urmărit cu atenție pe acest om al zilelor noastre, urmărindu-i fiecare mișcare, fiecare pas făcut spre colectivă.

La plecare, după terminarea filmului, țăranii muncitori din comuna Berteștii de Jos și-au dat seama încă odată de viclenia dușmanului de clasă, de blana de miel în care acesta se îmbracă pentru a submina interesele celor cinstiți.

Convinși de necesitatea vizionării filmelor, de puterea lor educativă, țăranii muncitori din această comună au cerut caravanei cinematografice noi filme legate de viața și de munca lor și vizite cît mai dese.

Corespondent
SULICO GETA

PUTEREA COLECTIVULUI

„Adevărata floare a vieții". Cuvintele acestea le-am auzit într-o împrejurare deosebită care s-a petrecut acum cîtva timp pe șantierul național Ozana Cracău. Împrejurarea vreau să v-o povestesc acum.

Vreme schimbătoare. Aci soarele strălucea fierbinte arzînd umerii goi ai tinerilor, aci norii se înghesuiau unii într-alții scuturînd stropi deși de ploaie. Pămîntul muiat era mai bun de modelat oale decît să-l desprinzi cu casmaua și să-l prăvălești tocmai de sus, în apele vijelioasei Ozane. Cu toate acestea tinerii din brigada I-a n-au părăsit locul de muncă decît pentru a se duce la masă. Poate că și amurgul i-ar fi prins tot pe malul Ozanei dacă vremea răutăcioasă ca o cotoroanță nu s-ar fi înverșunat. Nici n-au observat băieții cînd cerul s-a acoperit în întregime cu nori cenușii și cînd vîntul a început a se smuci în jurul lor. Doar cînd stropii repezi, stropi de ploaie de vară i-au luat prin surprindere, udîndu-l pînă la piele și-au strîns repede uneltele și-au tulit-o spre tabără. În cîteva clipe erau toți adunați în dormitor. În timp ce-și schimbau hainele ude ascultînd necăjiți răpăiala ploii pe acoperișul barăcii și trăsnetele care cutremurau valea, și-au reamintit de un fapt neplăcut, petrecut azi dimineață și pe care la drept vorbind luați cu treburile, aproape că-l uitaseră.

Comandantul brigăzii, de obicei vesel, tace acum, și socotește cum e mai bine să soluționeze tărășenia cu pricina. Dar... și urmă cu glas tare.

— Ce ar fi băieți, să ținem o ședință de producție și... în același timp să rezolvăm problema lor. Și cu o ușoară mișcare a capului arătă încruntat către 4 tineri ce stăteau cuminți, curați și liniștiți în aparență, pe marginea unui pat. Într-adevăr, ședința trebuia ținută. Fapta lor, a celor patru care astăzi au stat cea mai bună parte din vreme în dormitor, nu se putea desigur trece cu vederea.

Ședința de producție propriu-zisă a fost scurtă. Pe rînd, șefii echipelor respective au raportat cum au muncit tinerii în cursul zilei, ce greutăți au avut, cum s-au comportat. În ciuda condițiilor atmosferice rezultatul a fost frumos: nici o echipă sub normă.

Trecînd la punctul doi, Strătică Toader, comandantul brigăzii I, care conducea ședința, se adresează direct primului din rîndul celor patru.

— Ei, spune tovarășe — ce-ai hotărît.

Tînărul vizat se ridică în picioare și nu-și putu ascunde roșeața ce-i învălui obrazul scoțînd în evidență și mai mult ciuful bălai ca paiul de grîu.

— Plec... răspunse el scurt.

— De ce?

— Nu sîntem noi, vorbi el în numele întregului grup, obișnuiți la tîrnăcop.

— De unde vii!

Și tînărul povestește că a absolvit școala profesională devenind apoi muncitor calificat.

Privirile tuturor se întorc mirate dar în același timp necăjite spre tînărul cu pricina. „Ne-a făcut de rușine" — exprimau parcă fețele lor.

— Dar tu?

Fiecare dă același răspuns...

Împotrivirea celor patru tineri însă nu mai era așa înverșunată ca azi dimineață. Vezi bine, apucaseră, cică să spună că pleacă și nu mai puteau da înapoi. Ce credeți că făcuseră? Cînd au văzut că plouă și că-i noroi, că munca nu-i chiar atît de ușoară au găsit un pretext oarecare și au părăsit locul de muncă. Veniseră pe șantier abia de 2 zile. Și acum voiau să plece acasă.

Așa ceva nu se mai întîmplase în brigada I-a, — formată din tineri muncitori calificați și necalificați, din tineri țărani muncitori veniți de pe meleaguri gălățene să construiască linia ferată aici în munții Moldovei. Și mintea fiecăruia era sfredelită de nedumerire.

Tăcerea aceasta aparentă îngreuia și mai mult atmosfera. Numai ploaia și trăsnetele tulburau timp de cîteva clipe liniștea aceea apăsătoare. Fețele tinerilor adunați în jurul mesei erau încordate.

— Tovarăși, cine are de spus ceva în legătură cu atitudinea acestor 4 tineri?

Rînd pe rînd au luat cuvîntul brigadierii.

A vorbit și Ignat cel vînjos cu păr bălai și fața arsă de soare și Trofim lipoveanul căruia tovarășii-i mai zic și „domnișoara Trofim" fiindcă, ce-l drept, Trofim îi cam rușinos, și Barbu și Pietraru. Au vorbit într-un cuvînt oameni care simt pentru ce muncesc.

— Eu cred — a spus unul — că acești tineri au devenit utemiști din greșeală, că s-au plictisit la Galați și-au plecat să viziteze țara. Ei n-au venit hotărîți să muncească. De leneși și chiulangii nici n-avem nevoie.

La aceste vorbe cei patru tineri s-au apropiat mai bine unul lîngă altul. Privirile „semețe" de la început s-au coborît. Unul înghite în sec. Altul își potrivește și-și tot potrivește moțul buclat lăsat pe frunte.

Au vorbit mulți brigadieri. Fiecare și-a spus păsul. Au căzut în sfîrșit de acord că numai niște leneși pot da bir cu fugiții în fața greutăților.

Spre sfîrșit a luat cuvîntul tovarășul Negoiță, comandantul adjunct al sectorului.

— Eu sînt miner din Valea Jiului. În mină cîștig cel puțin 2000 lei lunar. Acolo am locul meu de muncă, locuința care mă așteaptă. Aici am venit fiindcă trebuie să construim linia ferată. Cînd m-am prezentat pe șantier nu m-am interesat nici de salariu, nici de perne de puf. Știam că o să plouă, că voi da un tîrnăcopul. Dar cu ce mă pot mîndri mai mult decît cu faptul că ajut și eu să se construiască ceva în patria noastră? A explicat apoi Negoiță pentru ce e necesară linia ferată.

Strătică Toader, deși conducea ședința, n-a putut răbda să nu-și spună cuvîntul.

— Măi băieți măi, știți voi ce-i șantierul pentru mine? Am să vă explic. Cînd am venit și eu să muncesc pe unul dintre primele șantiere naționale eram un pui de țăran sărac. Nici carte nu știam. Pe șantier am învățat să scriu și să citesc. Pe șantier am cunoscut munca cea mai frumoasă, oamenii noi. Pe șantier am cunoscut într-un cuvînt, adevărata floare a vieții. Aici te poți simți mereu tînăr, simți că faci ceva măreț. Zi de zi poți vedea rodul străduniei tale.

Inimile tuturor vibrau. Deodată cel mai mic dintre cei patru tineri se ridică.

— Eu vreau să spun ceva tovarăși, neapărat.

— Spune.

— Eu... Nu vreau să mai plec de pe șantier. Tata-i comunist. Cum m-aș putea oare duce în fața lui să-i spun că am dat bir cu fugiții de pe șantier.

— Și eu rămîn, la cuvîntul din zbor următorul.

..Bine, dar — întrebă Strătică — ce te-a făcut să te răzgîndești.

— Păi... să vă spun drept mie mi s-a spus că aici se construiește linie ferată dar eu mi-am închipuit că doar se așează traversele, iar peste ele se pun șinele și... gata linia ferată. Nu eram dumerit.

Al treilea roșise pînă în vîrful urechilor cînd parcă temător că acum nu-l vor lăsa în brigadă, a spus:

— O să muncim. O să vedeți ce sîntem în stare.

Ultimul n-a mai avut multe de adăugat. Nu mai știa nici care mînă s-o țină în buzunar și care liberă. Iar moțul buclat îi căzuse de tot pe frunte. „Ar fi mai mare rușinea să nu ne mai primească în brigadă" gîndea și el. Dar brigadierii sînt flăcăi cu inimile deschise.

— Așa fraților să nu ne facem de rîs nici regiunea și nici pe tovarășii care ne-au trimis aici. În cîteva clipe voia bună i-a cuprins pe toți. Acum cei patru tineri nu mai ședeau izolați. Erau una cu grupul mare al brigăzii. Nimeni nu se mai gîndea la ploaie.

— Să încheiem ședința cu cîteva cîntece, propuse Strătică. Și din piepturile tinere au răsunat cîntece tinerești, cîntece de șantier. Dormitorul era parcă cadrul unei scene și totul se petrecea minunat. Veselia a culminat cu un cazacioc de toată frumusețea săltat în sunet de muzicuțe.

Muncă, viață, greutăți care sînt învinse, oameni noi ce se ridică și cresc pe șantier. Iată adevărata floare a vieții.

Numele celor patru tineri nu vi l-am dat, dragi cititori. Mă gîndesc că în curînd ei vor deveni fruntași în muncă și se vor întoarce la șantierul naval Galați cu triunghiul roșu pe mînă. Desigur, le-ar fi greu ca în loc de „bun venit" să fie întrebați: „Și cum măi fraților, mai întîi ați vrut să plecați de acolo?"

TUDOR FOTINA

Ne scriu cititorii

* *

În orașul Constanța

Preocupat de înfrumusețarea orașului Constanța, sfatul popular orășenesc a proiectat și proiectează noi lucrări. Printre cele efectuate pînă acum este și amenajarea parcului Teatrului de Stat.

Iluminarea parcului a constituit una din principalele lucrări. Utemistul Loghin Gheorghe, împreună cu echipa sa de electricieni au depus eforturi încununate de succes pentru ca această lucrare să fie terminată cît mai curînd. Echipa a lucrat sub îndrumarea maistrului electrician Petre Moldovan, de la secția rețele a Energo-Combinatului nr. 1 Constanța.

Cu ajutorul tinerilor Tătîrcă Gheorghe, Simion Emil, Bejan Petre, Aldea Paraschiv, Ghiță Florian și Dincă Ion, au fost instalați 34 stîlpi cu o rețea de 1.870 metri și montate zeci de becuri. Lucrarea aceasta a fost terminată în numai 7 zile.

Gardul de lemn care se deteriorase și dădea un aspect urît parcului, a fost înlocuit cu un gard nou din sîrmă împletită pe un cadru solid de fier.

Acum, parcul a căpătat un alt aspect, mai frumos, care parcă te îndeamnă să-l vizitezi.

De aceea, tot mai mulți sînt cetățenii care se plimbă pe aleile parcului după o zi de muncă rodnică. Iar ringul de dans instalat în mijlocul parcului atrage pe tot mai mulți tineri. Nu puțini sînt aceia care stau aici pînă seara tîrziu.

Corespondent
C. CONSTANTINESCU

Incă o dorință împlinită

Transportul pînă la Văleni sau chiar pînă la Ploești, cale de 8—9 km., era o problemă grea pentru locuitorii comunelor Sion și Cerașu — comune situate la poalele munților.

Dar iată că sfaturile populare ale comunelor Cerașu și Sion au venit în ajutorul țăranilor muncitori din aceste comune.

Pe distanța Ploești-Sion și retur au fost puse în circulație autobuse I.R.T.A.

În felul acesta țăranii muncitori au posibilitatea să transporte la oraș diferite produse agricole și, în același timp, să se aprovizioneze cu diverse mărfuri necesare gospodăriei lor.

Acest ajutor tovărășesc este pentru ei un imbold în muncă.

Corespondenți
GH. I. SPATA
ION GH. POENARU

Așa a fost...

Un sat oarecare, cu case mici, dar îngrijite, cu ogrăzi strîmte, dar bine gospodărite — satul Moigrad din raionul Zalău.

Ceea ce însă schimba oarecum aspectul frumos al satului era școala veche și dărăpănată.

Așa a fost, dar n-are să mai fie...

La îndemnul comuniștilor din satul Moigrad, locuitorii tineri și bătrîni, femei și copii, au pornit plini de însuflețire să construiască lăcaș nou de învățătură pentru fiii și nepoții lor. Și tare se mai bucurau acești gospodari văzînd cum zidurile noii școli se înălțau zi de zi.

Astfel, o școală nouă s-a înălțat astăzi în micul sat Moigrad. Cu ajutorul acordat de stat și cu fondurile realizate prin autoimpunere, mîndra clădire începută anul trecut, este gata să-și primească anul acesta spre luminare, spre educare, noua generație.

Noul local al școlii cuprinde 4 săli de clasă, o sală mare pentru profesori, o cameră a pionierilor, un laborator, un muzeu etc. S-a amenajat și curtea. Ronduri de flori aranjate cu gust, gardul lucrat cu atenție, dau curții un aspect plăcut. Terenul de volei a fost amenajat de tineri ca Blaga Ion, Todoruț Vasile, Chioreanu Lazăr, Blaga Gh., Blaga Victoria și alții. Peste 200 de ore de muncă voluntară au depus ei pentru construirea clădirii școlii, cît și pentru amenajarea curții și terenului de volei.

Acesta este numai un fapt, unul singur în satul Moigrad, dar care înseamnă mult...

Corespondent
GH. HODIS

INFORMAȚII

● Zilele trecute au sosit în Capitală Doris Oskar Aagaard, Krisien Karlo Christiansen, Henry Sfrensen, Aage Svend Nielse și Henry Iohan Nebelang, muncitori la șantierul naval din Copenhaga.

La invitația Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R., oaspeții danezi vor lua parte la festivitățile prilejuite de sărbătorirea zilei de 23 August.

● La invitația Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R., miercuri la amiază au sosit în Capitală tovarășii Guill Germaine și Jules Duchat, secretari ai Confederației Generale a Muncii (C.G.T.) din Franța.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, oaspeții francezi au fost întîmpinați de tovarășa Liuba Chișinevschi, secretar al Consiliului Central al Sindicatelor din R.P.R., precum și de numeroși activiști ai C.C.S.

(Agerpres)

Cărți noi

N. A. NEKRASOV: Opere alese — volumul I. (În romînește de Miron Radu Paraschivescu) 292 pagini — 12 lei. Editura Cartea rusă.

I. CREANGĂ: Amintiri din copilărie (Colecția „Biblioteca școlarului") 96 pagini — 1,70 lei. Editura tineretului.

AL. VLAHUȚĂ: De-a baba oarba (Colecția „Pitică") 24 pagini — 50 bani. Editura tineretului.

MIHAIL SADOVEANU: Nicoară Potcoavă (ediția a II-a). 436 pagini — 9 lei. Editura tineretului.

MIHAI BENIUC: Ură personală (Colecția „Luceafărul"). 116 pagini — 1,50 lei. Editura de stat pentru literatură și artă.

EDUARD JURIST: Pentru voi, copii 24 pagini — 90 bani. Editura tineretului.

MAJTÉNYI ÉRIK: Iepurașii călători (Colecția „Pitică") 28 pagini — 1 leu Editura tineretului.

Să realizăm 1000 hantri cu fiecare tractor

Mișcarea pentru 1000 hantri anual cu fiecare tractor K.D. cuprinde tot mai mulți mecanizatori din regiunea Constanța. Experiența dobîndită de cei mai buni tractoriști și succesele obținute de ei dovedesc că prin folosirea rațională a capacității de lucru a tractoarelor, prin buna lor îngrijire tehnică și prin folosirea cuplajelor de mai multe mașini agricole la un tractor și a metodelor înaintate, se pot realiza 1000 hantri anual cu fiecare tractor. În numeroase S.M.T.-uri din regiunea Constanța — printre care și în S.M.T. Mihai Viteazu — această mișcare a cuprins o bună parte din tractoriști. Sînt evidente realizările brigăzii I-a condusă de utemistul Radu Constantin, care cu 4 tractoare K.D., a realizat 1683 de hantri numai în campania de primăvară. Această brigadă are pînă acum un volum de lucrări de 1900 hantri. Cu astfel de realizări care fac cinste S.M.T.-ului se mîndresc și alte brigăzi, cum e de pildă brigada a IV-a condusă de utemistul Dumitru Vasilescu, care e fruntașă pînă acum în campania de vară. Tractoriștii care sînt pionii strîngerii la timp a recoltelor bogate, au acum în campania de vară mai mari posibilități de a realiza cît mai mulți hantri. Luptînd pentru folosirea la maximum a capacității de lucru a tractoarelor la treieriș, dezmiriștit, arături de vară sau prășit, ei dau un avînt tot mai larg mișcării pentru realizarea a 1000 hantri de tractor.

Din scrisorile de mai jos vom vedea cum participă tinerii tractoriști de la S.M.T. Mihai Viteazu la această mișcare.

Să folosim rațional tractorul

În primăvara acestui an, brigada Eroului Muncii Socialiste, V. Voichiță, a lucrat în apropierea noastră, la S.M.T. Cogealac. Acest lucru mi-a dat posibilitatea să cunosc experiența muncii acestei brigăzi. Mi-a plăcut îndeosebi felul cum e organizată munca în brigadă și atenția ce o acordă tovarășul Voichiță celor mai mici lucruri. Atunci mi-am dat seama că din lucruri mărunte pot ieși realizări de seamă, dacă bineînțeles știi să le rezolvi la timp. Am să dau un singur exemplu. Eu îmi îndreptam atenția înainte mai mult asupra îngrijirii motorului. Ziceam: el e totul. Fără motor nu poți trage o brazdă. Aceasta e foarte adevărat. În schimb eu nu dădeam aceeași atenție reglării plugului și a celorlalte mașini agricole remorcate, lăsîndu-le cum s-ar spune, pe planul doi. În timpul muncii, din cauză că nu controlam atent întregul agregat mi se întîmpla uneori să am unele neplăceri în brigadă. Schimbul de experiență cu tovarășul Voichiță mi-a dat posibilitatea să înțeleg cît de important e să exercit controlul nu numai asupra funcționării tractorului ci și asupra fiecărei mașini agricole remorcate în parte. Înlăturînd la timp defecțiunile ivite, am reușit să obțin unele rezultate frumoase. Astfel, în campania de primăvară, în loc de 3,60 hantri, cît era norma în 10 ore, eu am realizat în medie între 7 și 9 hantri. Acest succes nu-l puteam obține dacă nu adăugam și cel de al patrulea brăzdar la plug.

Tractorul poate da mult dacă știi să-l îngrijești bine și să-l exploatezi rațional. Am observat la unii tractoriști că din dorința de a realiza repede un hantraj mare, forțează motorul și lucrează cu viteze mari. Eu niciodată nu fac acest lucru. Pe brazdă păstrez o viteză constantă și lucrez fără întrerupere. Folosind la maximum timpul prielnic și exploatînd rațional tractorul, eu am reușit ca în campania de primăvară, să realizez 439 de hantri și să devin tractorist fruntaș pe raion. Brigada I-a, în care lucrez, a realizat în primăvară 1683 hantri, adică cu fiecare tractor mai mult de 400 hantri. Cînd s-au întors de la consfătuirea pe regiune, tovarășii Radu Constantin și Negoiță Mihai din brigada noastră au răspuns cu căldură chemării lansate de Eroul Muncii Socialiste, V. Voichiță. Experiența și rezultatele de pînă acum ne-au dovedit că se poate realiza cu fiecare tractor K.D. 35 1000 hantri anual.

Acum ne aflăm în campania de vară cînd se cer multe eforturi. Pînă acum am avut de treierat 40 hectare de rapiță la gospodăria colectivă din Istria. Trebuia să treier numai ziua, așa că noaptea am folosit tractorul la executatul ogorului de vară. În opt zile am terminat treieratul rapiței, dar și aratul celor 40 hectare de pe care s-a strîns recolta. Cum procedam? Ziua, în timp ce motorul mergea la batoză, fiind sprijinit activ de ajutorul meu de tractorist pe care-l calific, mă odihneam și făceam toate îngrijirile necesare tractorului. Seara, de îndată ce opream batoza, intram în brazdă la arat. Astfel am reușit ca în această campanie să fac pînă acum cîtva timp, încă 117 hantri. În total, de la începutul muncilor agricole în anul acesta și pînă acum, am realizat un volum de 604 hantri. Sînt hotărît să depășesc însă angajamentul de 1000 hantri. Și această hotărîre a mea e împărtășită și de ceilalți tractoriști din brigada noastră și toți luptăm pentru înfăptuirea ei.

CONSTANTIN PARASCHIV
tractorist în brigada I-a

Nici un minut pierdut

Noi nu ne-am luat angajament că vom îndeplini 1000 hantri de fiecare tractor. Ne-am zis: „Angajament înseamnă în același timp fapte concrete". În orice caz noi ne-am simțit de prima dată părtași la mișcarea ce se desfășoară acum în rîndul tractoriștilor de a executa 1000 hantri cu fiecare tractor K.D. În campania de primăvară, brigada pe care o conduc a realizat 986 hantri, iar cînd ne-am întors în stațiune tractoarele n-au avut nevoie decît de schimbarea segmenților, deși o parte din ele erau planificate pentru reparații curente. Cel mai bine au muncit utemiștii Constantin Bitu, realizînd 278 hantri și Bereza Constantin care a făcut 249 hantri în campania de primăvară.

Acum brigada noastră a lucrat la secerișul grîului la gospodăria colectivă din Sinoe. Treabă a fost multă de făcut și aveam de întîmpinat unele greutăți. În special secerătorile-legători ne dădeau mult de lucru. Sau se înfundau din cauza grîului încurcat și căzut, sau nu legau snopul, sau se rupea cîte o piesă din cauza locului lucrat prost. Cu toate acestea am avut și realizări. Ne-am preocupat să avem totdeauna piese de rezervă. Așa de pildă la o secerătoare s-a rupt axul pinioanelor de angrenare. Avînd piesa de rezervă noi am putut să-l înlocuim și să punem în funcție imediat secerătoarea. Grija noastră cea mai mare a fost să facem ca secerătorile să meargă cît mai bine și fără întrerupere. De aceea, de îndată ce s-a întîmplat ceva la o secerătoare, împreună cu mecanicul de sector căutăm s-o reparăm cît mai repede. S-au întîmplat și alte cazuri. Secerătoarea-legătoare mînuită de utemistul Florea Atanasiu a trebuit să stea aproape o zi în reparație. Pînă a terminat mecanicul de sector cu reparatul, Atanasiu nu s-a odihnit. El a luat polidiscul și a continuat treaba mai departe. În același fel a procedat și utemistul Constantin Bereza. Folosirea din plin a timpului bun de lucru constituie principala noastră preocupare.

Fiecare zi, fiecare oră e deosebit de prețioasă în această perioadă. Recolta trebuie strînsă la timp, iar cîmpul trebuie dezmiriștit imediat după recoltare.

La o consfătuire ținută în brigadă, noi am hotărît să lucrăm ziua la seceriș iar noaptea să folosim tractoarele la dezmiriștit. Acest lucru a fost pe deplin posibil.

Rezultatele obținute sînt mulțumitoare. Brigada a realizat pînă acum cîteva sute de hantri și sperăm că în această campanie, vom obține rezultate și mai bune decît în campania de primăvară.

DUMITRU VASILESCU
șeful brigăzii a IV-a K.D.

Secretul nostru constă în îngrijire

Brigada noastră e formată din tractoare I.A.R. Unii dintre tractoriști spun despre ele că sînt depășite. Eu nu sînt de aceeași părere. Practica muncii mi-a dat posibilitatea să mă conving că și cu tractoarele I.A.R. se pot obține rezultate mari. Cu cele 4 I.A.R.-uri noi am reușit în campania de primăvară, să realizăm un volum de lucrări de 792 hantri, situîndu-ne a doua brigadă pe stațiune. Utemistul Ion Pleșa, de pildă, a realizat 233 hantri, iar Nicolae Ichim deși a avut cele mai slabe rezultate din brigadă, a depășit totuși planul cu 50 la sută, realizînd 150 hantri. Cînd ne-am întors în stațiune, tractoarele noastre erau în perfectă stare de lucru. Trebuie să amintesc că în loc să schimbăm segmenții la 85 hantri, așa cum prevede normativul, noi i-am schimbat cînd am realizat un volum de 200 hantri, realizînd astfel și economii importante de piese.

Acum o parte din tractoarele noastre lucrează, încă de multă vreme la treierat. Alte tractoare sînt la arături. Toate tractoarele sînt însă în perfectă stare de funcționare, deși ele erau prevăzute pentru a intra în reparații.

Care e secretul realizărilor noastre de am reușit s-o luăm înaintea altor brigăzi de K.D.-uri? Răspunsul e unul singur și simplu: îngrijirea atentă a mașinilor. Eu țin o evidență strictă a orelor lucrate de fiecare tractor, pentru a putea schimba uleiul la timp, pentru a face la vreme îngrijirile necesare, așa cum recomandă normativul.

La brigadă noi avem 6 căldări și 4 pîlnii, cu ajutorul cărora facem alimentația. Niciodată însă nu folosim găleata sau pîlnia de motorină pentru benzină, apă, sau ulei. La rezervorul de motorină noi am pus, ca sită, o bucată de pînză pentru filtrare. Alimentatul îl facem întotdeauna seara, pentru ca toate impuritățile să se depună pe fundul rezervorului, iar la 2 zile facem scurgerea pentru curățatul rezervorului. Cît privește gresajul — el este regula cea mai elementară de fiecare zi.

Pentru a elimina din timpii neproductivi și umblările inutile în gol, instalăm de fiecare dată vagonul dormitor la jumătatea drumului dintre capetele tarlalei. În felul acesta sîntem mai aproape de locul de lucru al tractoarelor. Seară de seară, înainte de culcare, ținem consfătuiri de scurtă durată unde analizăm cum a muncit fiecare în ziua respectivă și stabilim ce vom face a doua zi. Consfătuirile întăresc la tractoriști spiritul disciplinei și simțul răspunderii față de mașini și față de lucrările ce le execută.

Folosind din plin întreaga capacitate de lucru a tractoarelor și timpul prielnic, îngrijind bine tractoarele și mașinile agricole, așa cum cere normativul, noi sîntem hotărîți să realizăm, de fiecare tractor I.A.R. din brigada noastră, cel puțin 700 hantri în anul acesta. Sperăm însă că în brigadă vom avea tractoare care vor candida, alături de brigada I-a K.D. la mișcarea pornită pentru efectuarea celor 1000 hantri.

ION BARAGANU
șeful brigăzii a II-a I.A.R.

Energia atomică în slujba omului

Povestire despre prima centrală electrică sovietică pe bază de energie atomică

Mașina s-a oprit în fața unei clădiri cu două etaje. Clădire cu arhitectură severă. Ca aspect exterior, nu are nimic neobișnuit. Însă fiecare om sovietic a primit cu mindrie fotografia acestei clădiri apărută pentru prima oară în ziarul „Pravda". El s-a gindit la marea victorie a științei sovietice, la puterea patriei sale, la viitorul ei minunat.

Și iată că, acum, aceleași sentimente, aceleași gînduri se nasc în mintea fiecăruia dintre noi, cînd ne apropiem de porțile larg deschise ale clădirii, lîngă care atîrnă o tăbliță cu cuvinte simple însă foarte semnificative: „Academia de Științe a U.R.S.S., Centrala electrică atomică".

Ne aflăm în micul cabinet al directorului primei centrale din lume care transformă energia atomică în curent electric. Pe pereți se află o schemă care explică principiul de funcționare al centralei. Trei litere care constituie prescurtarea cuvintelor „Centrală electrică atomică" și care se zăresc deasupra schemei vorbesc încăodată despre faptul că visul a devenit realitate, că puternica familie energetică de centrale hidroelectrice și centrale termice cu care ne-am obișnuit s-a mărit cu încă un confrate.

Un inginer ne vorbește despre construcția generală a centralei electrice. După aceea, ne prezintă pe o schemă construcția și funcționarea „inimii" centralei — reactorul atomic.

Discuția a luat sfîrșit. Ne îndreptăm spre sala principală, spre reactor. Coridorul care unește cabinetul directorului cu sala este la fel ca toate coridoarele, însă el se termină printr-o ușă mică, atît cît să poată trece prin ea un om. Ea duce într-un alt coridor îngust, frînt ca un transeu. Ghidul nostru ne explică că acest coridor este executat într-un perete de beton gros de 2 metri care înconjoară din toate părțile sala. Cotim la stînga, apoi la dreapta și pătrundem într-un balconaș care se află la partea superioară a unei încăperi înalte. Aceasta este sala principală. Ea este aproape goală. Lîngă peretele opus balconului, în podea, este îngropat un disc mare compus din sectoare de fontă. Coborîm către disc în jos printr-o ușă de vizitare.

— Aceasta este partea superioară a reactorului, ne explică inginerul care ne însoțește. Sub ea se află reactorul atomic acoperit deasupra de încă cîteva straturi de fontă și înconjurat la margini de straturi de apă și de beton.

— Privind la aceste bare, vă puteți închipui cum este construit reactorul în interior — ne spune ghidul arătîndu-ne niște țevi care atîrnau de-a lungul unui perete; 128 de asemenea bare coborîte într-un cilindru clădit din blocuri de grafit constituie baza reactorului.

— Toate acestea — și inginerul arătă cu mîna barele care atîrnau — alcătuiesc rezerva de combustibil de uraniu pentru aproximativ o jumătate de an. Însă după cum vedeți aci nu există nici o protecție, nici beton, nici apă, nici fontă. Uraniul parcă „doarme" în aceste bare. Rar, foarte rar se dezintegrează spontan cîte unul dintre atomii de uraniu care se află aici.

Altfel stau lucrurile cînd barele de uraniu se introduc în zidăria de grafit a reactorului. Atunci neutronii — care zboară din cauza dezintegrării părăsind barele — nimeresc în alte bare. Acolo atomii de uraniu absorb acești neutroni și se dezintegrează dînd naștere din nou la neutroni care la rîndul lor silesc alți atomi de uraniu să se dezintegreze. Dacă, de exemplu, la prima dezintegrare s-au degajat trei neutroni și toți trei au pătruns în atomi de uraniu atunci la dezintegrarea următoare, după cum vă dați seama, vor apare nouă neutroni și așa mai departe. Acest proces se numește reacție în lanț.

Cum se produce energia?

Cei doi atomi-fragmente, care apar la fiecare dezintegrare, zburînd cu mare viteză în părți opuse, se lovesc în calea lor de atomii vecini și încălzesc masa de substanță.

În realitate, neutronii care se formează prin fisiune nu pot de obicei să producă dezintegrarea unor noi atomi — căci au o viteză prea mare. Ei trebuiesc încetiniți; aceasta o face grafitul în care se află introduse barele. In afară de aceasta, dacă reacția în lanț ar decurge în felul descris mai sus, atunci avalanșa de atomi în curs de dezintegrare ar crește foarte mult și s-ar produce o explozie.

Însă nu toți neutronii captați de atomi duc la dezintegrarea acestora. Asta din cauză că nu toți atomii de uraniu care se află în aceste bare sînt identici. Marea majoritate a lor aparține uraniului care are greutatea atomică 238, o parte mai mică aparține uraniului cu greutatea atomică 235. Uraniul 235 este cel mai apt pentru dezintegrare sub acțiunea neutronilor.

In uraniul natural există numai 0,7% atomi de uraniu cu greutatea atomică 235. Noi folosim un uraniu înnobilat în care conținutul de atomi de uraniu cu greutatea de 235 este sporită artificial pînă la 5%.

În sfîrșit, după cum vă dați seama, noi trebuie să dirijăm reacția în lanț; să oprim reactorul, să-l pornim, să obținem energie. Singurul mijloc care ne stă la îndemînă este modul de a influența asupra neutronilor care se formează la dezintegrare, pentru ca după dorința noastră, numărul fisiunilor atomice să se mărească sau să se micșoreze.

Din păcate, nu toți neutronii se supun voinței noastre. Gîndiți-vă și dumneavoastră: din momentul degajării neutronului pînă la absorbția sa trece numai o miime de secundă. Prin mijloacele tehnice obișnuite, ar fi foarte greu să dirijăm un asemenea proces. Însă aci a venit în ajutorul nostru natura: fragmentele de uraniu, adică atomii noi, mai ușori, degajă și ei neutroni, care, în afară de originea lor, se aseamănă cu neutronii care apar la fisiunea uraniului. Ei zboară din fragmente cîteva secunde mai tîrziu după momentul în care a avut loc dezintegrarea. Iată că, datorită acestor neutroni „întîrziați", devine posibilă dirijarea în siguranță a reactorului.

În ce mod se dirijează funcționarea reactorului?

Există substanțe care, tot atît de setoase ca un burete, „înghit" neutronii, de exemplu carbura de bor. Dacă se cufundă în reactor o bară dintr-un asemenea material ea parcă „usucă" fluxul de neutroni care zboară între bare și reacția în lanț se potolește repede în acest loc.

Asemenea bare le folosim pentru reglarea mersului reacției. Priviți aceste două mecanisme — și inginerul ne arătă două trolii mici cu motor de cablurile cărora atîrnau bare din carbură de bor. Acestea sînt așa numitele bare de „protecție" a reactorului. Dacă se produce vreo avarie de exemplu, presiunea apei care circulă în reactor se ridică peste presiunea normală de lucru, barele cad în mod automat în zona centrală și reactorul se oprește.

Sub podea, într-o încăpere specială, se află acționările electrice ale troliilor care deplasează barele ce se află în zona activă a reactorului. O parte dintre ele este destinată menținerii automate a puterii reactorului la nivelul dorit.

Fluxul de neutroni care saturează tot spațiul zonei active este invizibil și imperceptibil. Însă aparate speciale — camerele de ionizare — indică tot timpul intensitatea acestui flux. Ele transmit automatelor comenzile.

In sfîrșit, în reactor există și bare cu o altă destinație.

Vă aduceți aminte că într-o singură bară de uraniu nu poate să se dezvolte reacția în lanț. Pentru ca neutronii care se formează să nu zboare liber ci să pătrundă în atomi de uraniu este necesară o anumită cantitate de asemenea bare. Această cantitate de uraniu se numește „masa critică".

La reactorul nostru ar fi suficiente 60 de bare de uraniu pentru ca reacția în lanț să înceapă în interiorul său. Însă în reactor sînt 128 de bare. De ce este nevoie de acest „surplus" de 68 de bare?

Pentru a înțelege aceasta, trebuie să pătrundem din nou în probleme de fizică.

Imaginați-vă că am pornit un reactor nou. Cantitatea de uraniu 235 se va micșora treptat, el va „arde". Drept rezultat se vor acumula tot mai mult produse ale dezintegrării sale, atomi ai diferitelor substanțe: bariu, xenon, lantan. Aceștia constituie un fel de „cenușă" care se obține la arderea combustibilului de uraniu. La fel ca cenușa obișnuită care împiedică arderea cărbunelui, „cenușa" atomică ne produce o serie de dificultăți.

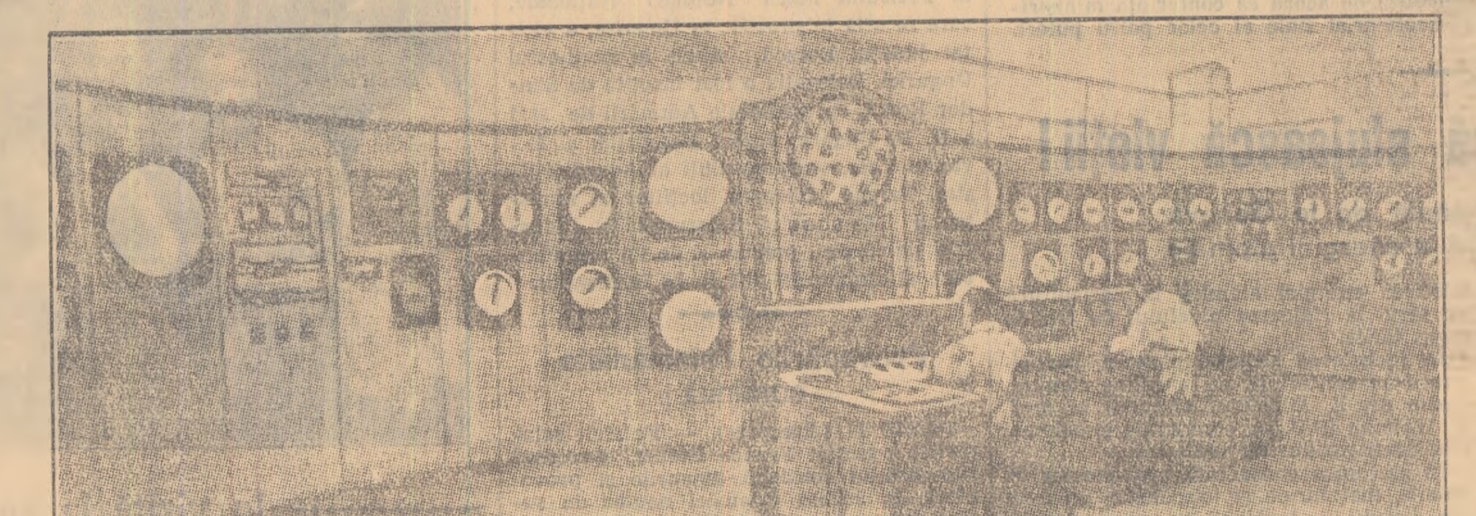

Tabloul central de comandă

Bariul, xenonul, samariul și alți atomi nu sînt indiferenți față de neutroni. Ei îi absorb și prin aceasta ne împiedică să efectuăm un lucru util — dezintegrarea atomilor de uraniu 235. „Cenușa" noastră acționează la fel ca și barele cu ajutorul cărora noi dirijăm mersul reacției în lanț.

Însă dacă fochistul de pe locomotivă poate scăpa ușor de cenușă, nouă ne este greu să facem aceasta. Ea este distribuită sub formă de incluziuni foarte mici în toată masa de uraniu. De aceea trebuie să ne împăcăm cu prezența ei pînă la un anumit moment. Pentru a asigura o rezervă de combustibil pentru o funcționare îndelungată a reactorului și pentru a paraliza influența dăunătoare a fragmentelor, mărim numărul de bare de uraniu în reactor. Iar pentru ca în perioada inițială de funcționare cînd încă nu s-a acumulat „cenușa" să compensăm acest surplus de uraniu, introducem în reactor așa numitele bare de compensare din carbură de bor. Pe măsura arderii combustibilului aceste bare se extrag treptat din zona activă a reactorului. Cînd toate barele de compensare sînt extrase aceasta înseamnă că reactorul nu mai poate să mențină o reacție în lanț. Este necesar să înlocuim barele arse cu altele „proaspete". După poziția acestor bare noi stabilim cît combustibil s-a ars, cît de multă „cenușă" se află în reactor, cît timp mai poate funcționa reactorul fără adăugarea unei noi cantități de uraniu.

Cum se face „alimentarea cu combustibil"?

Se scoate trapa centrală a discului de fontă și se descoperă extremitățile barelor de uraniu — capetele. Muncitorul prinde cu un cîrlig al macaralei capul barei ce trebuie extrasă și... pleacă. Este foarte periculos să te afli în apropierea unei bare extrase din reactor. Deși reacția în lanț a fost oprită, fragmentele de fisiune și pereții de oțel ai barelor radiază un flux puternic de raze gama dăunătoare organismului omului. De aceea, restul operațiilor se execută cu ajutorul mecanismelor pe care le conduce un om care se află în camera aceea — inginerul arătă o încăpere aflată la înălțimea balconașului. Această încăpere privea parcă spre sală prin trei mari ochi de sticlă — luminatoarele.

Am pătruns în interiorul camerei. Prin sticlele groase de o jumătate de metru ale luminatoarelor, care servesc ca o protecție sigură împotriva radiațiilor „combustibilului", sala uriașă părea de două ori mai mică, ca și cum în fața noastră nu ar fi fost sala, ci macheta sa. Vedeam sala „ca în palmă". Aceasta, explică ghidul nostru, se datorește unei forme speciale a sticlelor.

Sub luminator erau așezate în două rînduri manetele de conducere. Mișcîndu-le, muncitorul dirijează podul rulant. Bara extrasă din reactor este transportată înspre partea din sală unde se află numeroase trape mici. În una din ele se introduce bara „fierbinte". Ea pătrunde într-un bazin adînc care se află sub podea și „se răcește" timp de un an. În acest timp radiația radioactivă pe care o emite slăbește foarte mult în intensitate.

Radioactivitatea unei asemenea bare „fierbinți" este de circa 10.000 de curie. Pentru ca să ne imaginăm cît este de mare, trebuie să știm că un om nu poate sta mai mult decît cîteva minute din 24 de ore la o distanță de un metru de un obiect care are o radioactivitate de 1 curie, fără ca acesta să dăuneze sănătății sale.

Ni s-a explicat că înlocuirea cîtorva zeci de bare are loc odată la 45—60 zile. În lăcașul liber din reactor aceeași macara introduce bare „proaspete" dintre acelea care atîrnă de-a lungul pereților.

Vă interesează probabil soarta viitoare a barelor uzate? continuă inginerul. După ce sînt menținute timp de un an în apă ele vor fi scoase prin această trapă — inginerul arătă o placă metalică care acoperea un orificiu rotund.

Într-o altă cameră, cu ajutorul unei mașini-unelte condusă de la distanță, se taie din bară partea inferioară în care se află uraniu. Asemenea „părți" se trimit la uzină unde pe cale chimică uraniul este curățit de „cenușă".

Am părăsit sala principală și urcînd pe o scară am pătruns în încăperea unde se aflau troliile cu motor ale barelor care dirijează funcționarea reactorului. Cablurile subțiri de oțel care porneau de la fiecare troliu, prin orificii în plafon, spre reactor erau imobile. Numai unul dintre ele s-a ridicat foarte puțin în sus, iar apoi s-a oprit ceea ce însemna că s-a primit un semnal de la camera de ionizare.

Încăperea următoare în care ne-a condus inginerul avea forma unui coridor lung, iar pe pereții săi se întindeau două panouri cu aparate.

— Acestea sînt debitmetrele — ne explică însoțitorul nostru. Numărul lor este de 128 de bucăți. Fiecare dintre ele urmărește tot timpul cantitatea de apă care curge în bara de lucru a reactorului.

Ce rol îndeplinesc ele? Dacă la un anumit moment cantitatea de apă care răcește uraniul se micșorează dintr-o cauză oarecare, se poate produce topirea barei. Debitmetrele sînt legate de un sistem de protecție împotriva avariilor și opresc imediat reactorul în cazul scăderii debitului de apă în oricare dintre cele 128 bare de lucru.

Pentru transportul căldurii din reactor se folosește apă obișnuită.

Desigur s-au luat măsuri ca în această apă să existe cît mai puține impurități. Această apă conține aproximativ de 100-200 de ori mai puține impurități decît apa obișnuită. Aceasta se face pentru ca în reactor să nu se formeze piatră iar radioactivitatea apei să fie minimă.

— Apa care trece prin reactor— ne explică însoțitorul nostru în timp ce treceam într-o altă încăpere — se află sub o presiune înaltă: 100 de atmosfere. În reactor ea pătrunde încălzită pînă la 190 de grade iar din reactor iese avînd o temperatură de 270 de grade. Căldura sa o cedează altei ape care datorită acestei călduri se transformă în aburi care pun în mișcare turbinele.

Apa care iese din reactor și cea care se evaporă nu vin în contact între ele. De aceea nu există pericolul ca oamenii care lucrează la turbine să sufere din cauza radioactivității aburilor. Însă conductele care duc apa ce iese din reactor dezvoltă o oarecare radioactivitate. De aceea toate încăperile prin care ele trec sînt prevăzute cu protecție de siguranță. Pereții sînt din beton, ușile sînt groase și executate din fontă.

Inginerul ne-a condus apoi într-una din încăperile cu o asemenea ușă.

Aceasta era o cameră mică ocupată aproape în întregime de o pompă puternică spre care se îndreptau de sus conducte acoperite cu o izolație termică.

— Aceasta este pompa de circulație — ne explică însoțitorul nostru. Rolul său este de a pune în mișcare, de a sili apa să circule în circuitul primar. În centrală există numai patru asemenea pompe. Ele lucrează pe rînd, cîte două.

— Iar aici — și inginerul ne arată un grup de mașini care erau aranjate în rînd — sînt pompele care alimentează circuitul primar. Ele sînt necesare pentru că o parte a apei din acest circuit o vărsăm, iar cu ajutorul acestor pompe se adaogă apă curată.

Pe pereți și pe plafon se încolăceau zeci de conducte groase și subțiri vopsite în culori diferite. Chiar unui om experimentat nu i-ar fi fost ușor să se descurce printre numeroasele robinete și ventile care erau instalate pe conducte în toate colțurile încăperii. Însă oamenii care deservesc această stație de pompe nu trebuie să le mînuiască. Pătrunderea apei se reglează de asemenea în mod automat.

Am pătruns în încăperea următoare. Se poate spune că aici ne aflam în împărăția țevilor. Unele se întindeau de-a lungul pereților, altele pe plafoane, altele tăiau spațiul încăperii. Lîngă masa mică cu telefon așezată într-un colț ceva mai liber al încăperii nu se afla nimeni. Numai pentru un minut a intrat un om tînăr, îmbrăcat într-un combinezon de lucru, a privit puțin și apoi a dispărut.

Printr-o ușă îngustă, mică am pătruns într-o cameră mică în care de-abia încăpeau două tobe mari. Cîteva conducte groase, vopsite în roșu se îndreptau spre ele din părți diferite.

— Aceștia sînt generatorii de aburi — ne explică inginerul. Aci apa care iese din reactor cedează căldura produsă de atomi. Datorită acestei călduri după cum știți se formează aburul care rotește turbina. Aici la drept vorbind se termină, dacă putem să ne exprimăm astfel, partea atomică a centralei. Mai departe aburul se îndreaptă către o turbină obișnuită care pune în mișcare un generator obișnuit.

— Deși am urmărit împreună cu dumneavoastră întregul proces tehnologic al centralei, mai există cîteva încăperi pe care trebuie să le vizităm...

Camera în care am intrat ne-a readus din lumea mașinilor și a numeroaselor conducte în lumea noastră obișnuită de zi cu zi. Aci, exista o fereastră prin care pătrundea soarele. La o masă lîngă fereastră stătea un om tînăr într-un halat alb. La dreapta și la stînga sa se aflau două panouri mici cu aparate.

— Ne aflăm acum — ne explică însoțitorul nostru, în punctul de control al securității muncii. După cum ați aflat, radiațiile care însoțesc reacția în lanț cum și substanțele care au fost supuse unei radiații în reactor sînt periculoase pentru sănătatea omului. În centrală tot ceea ce poate să dăuneze sănătății omului este îngrădit cu o protecție de siguranță. Însă se pot întîmpla lucruri neprevăzute. Și deoarece omul însuși nu poate simți acest pericol aici la centrală s-a înființat un serviciu special de securitate a muncii. Rolul său este de a urmări să nu apară în încăperi radiații ale substanțelor radioactive. Pretutindeni unde există o asemenea posibilitate fie și foarte mică sînt instalate aparate care sînt capabile „să simtă" pericolul. Ele stau tot timpul de veghe.

Aci, pe acest panou se reflectă munca tuturor observatorilor automați. Cu ajutorul celuilalt panou se poate controla în orice minut, compoziția aerului în orice încăpere, pentru a se vedea dacă în ea nu există substanțe radioactive.

Conductele subțiri care pornesc de la acest tablou de comandă se întind prin toate încăperile în care este necesar un control.

Însă acest control este insuficient. Cei ce lucrează în centrală trec deseori pe lîngă agregate care radiază totuși raze dăunătoare deși în mică măsură. De aceea există un control individual pentru fiecare om care lucrează aici. În primul rînd fiecare poartă în buzunarul său această cutie — el arătă un obiect negru, mare cît o cutie de chibrituri însă mai plat. În ea se află o peliculă Röntgen sensibilă la radiații radioactive. Odată la 4 zile pelicula se scoate și se înlocuiește cu una nouă. Pelicula veche se developează într-un laborator fotografic obișnuit. După gradul de înnegrire se stabilește dacă omul nu a căpătat o doză mai mare de radiație decît cea permisă.

Mai există și un alt aparat. El poate indica în orice moment cît de mare este doza de radiații care acționează asupra omului.

După cum ni s-a spus, sistemul de „protecție" biologică al centralei funcționează foarte bine. În timp de un an nu a existat aici nici un caz de „supraradiere" a unui om.

Excursia noastră s-a terminat în sala unde se afla creierul centralei — tabloul central de comandă.

Într-o cameră spațioasă, luminoasă, erau așezate în semicerc panourile cu aparate. În fața panourilor la tabloul de comandă stăteau doi ingineri. Ei doi conduc acum întreaga centrală — reactorul, pompele și alte mecanisme. Însă cu toată complexitatea tehnicii pe care o stăpînesc, ei se simt, după cum ne-am convins, foarte liniștiți: rar privesc la aparate, fac unele conectări... Acest lucru este posibil datorită automatizării. Automatele mențin regimul dat de funcționare al reactorului, urmăresc funcționarea instalațiilor principale și auxiliare, precum și tot ce se întîmplă în centrală, raportează inginerilor despre toate repede și amănunțit.

Mai mult decît atît. Chiar dacă în funcționarea unui oarecare subansamblu nu s-a ivit încă vreo defecțiune ci ea se prevede numai, aparatele raportează imediat despre aceasta celor de serviciu.

Inginerul de servici vrea să știe, de exemplu, care este temperatura apei într-una din cele 128 de bare, sau vrea să știe în cîte din ele apa s-a încălzit peste temperatura normală. Este suficient să formeze numărul necesar pe tabloul de comandă iar un semnal luminos îi va da aproape imediat răspunsul.

— În centrala noastră ne comunică însoțitorul nostru lucrează mai ales ingineri tineri care au părăsit de un an-doi băncile institutelor superioare.

Desigur că dvs. ați vrea să știți — se adresă grupului nostru un inginer — cît combustibil de uraniu arde centrala noastră.

Vă spun imediat: 30 de grame în 24 de ore. O asemenea cantitate are dimensiunile unei alune. O centrală obișnuită de aceeași putere arde în 24 de ore 120 tone de cărbune. După cum vedeți diferența este uriașă. De ce — veți întreba dvs. — sînt necesare cele 550 kg. de uraniu care se află în reactorul nostru? Oare nu ar fi suficiente 30 de grame? Nu, nu se poate. Numai la o asemenea masă mare, uraniul poate să funcționeze în reactor. Numai atunci poate să se dezvolte reacția în lanț. Reactorul trebuie să fie bine protejat de un strat gros și greu, de beton sau de fontă. De aceea deocamdată automobilul cu motor atomic se prezintă ca o fantezie. Motoare atomice pot să apară însă pe vapoare sau pe locomotive. Direcția principală în dezvoltarea energeticei atomice este construcția unor centrale puternice și economice care alături de centralele electrice obișnuite să ajute țării noastre să capete din abundență energie electrică. Astăzi ați făcut cunoștință cu primul născut al energeticei atomice. Noi știm că după el vor apare alte centrale electrice atomice mai noi, mai puternice.

Ing. C. OSTROUMOV

(Din „Komsomolskaia pravda")

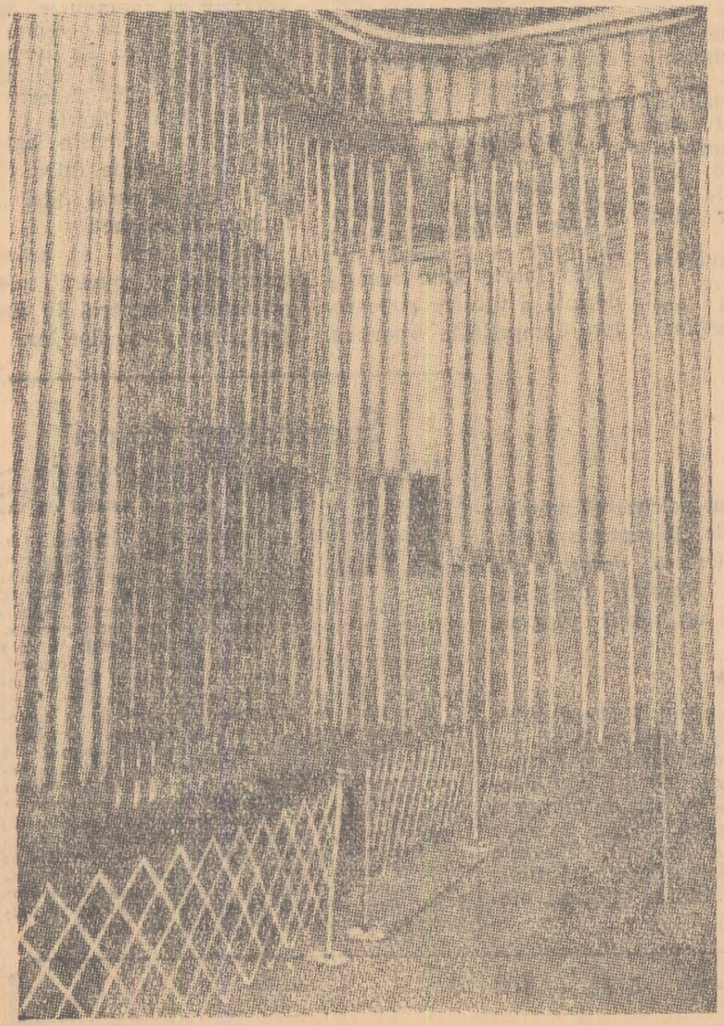

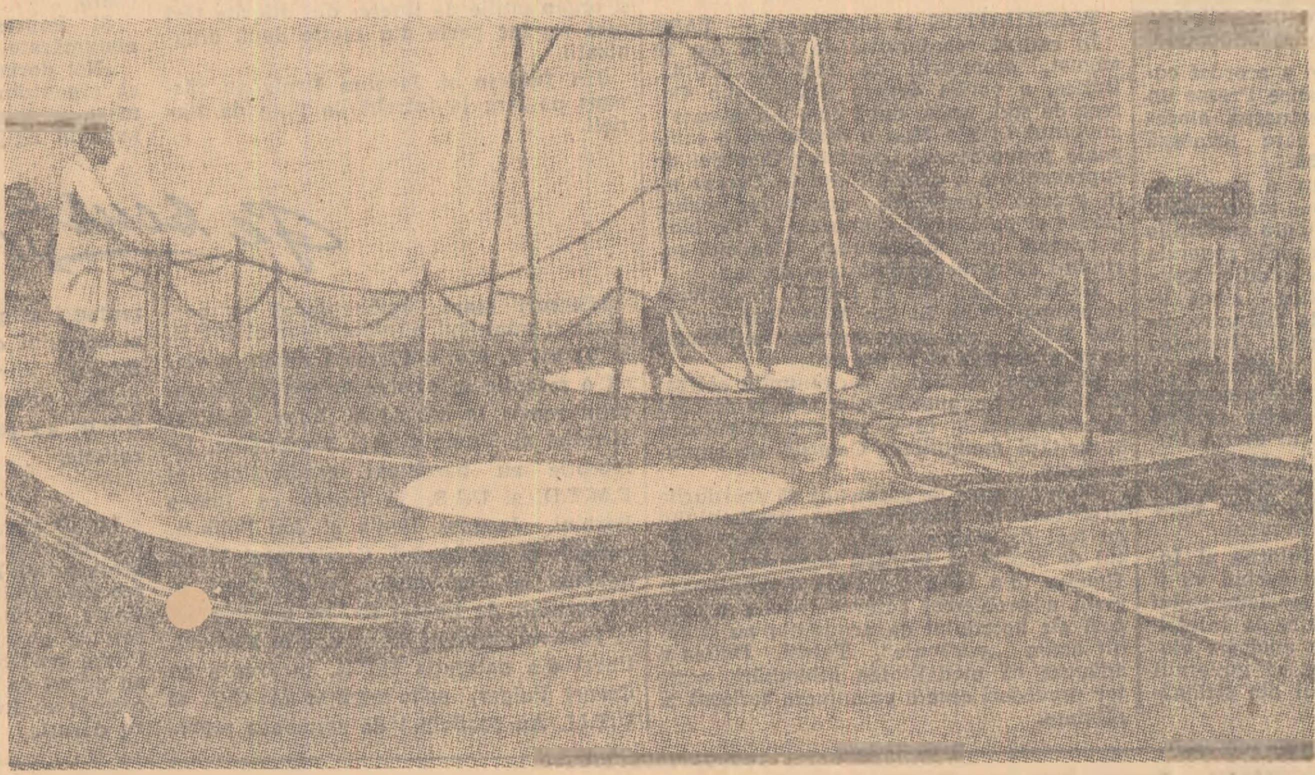

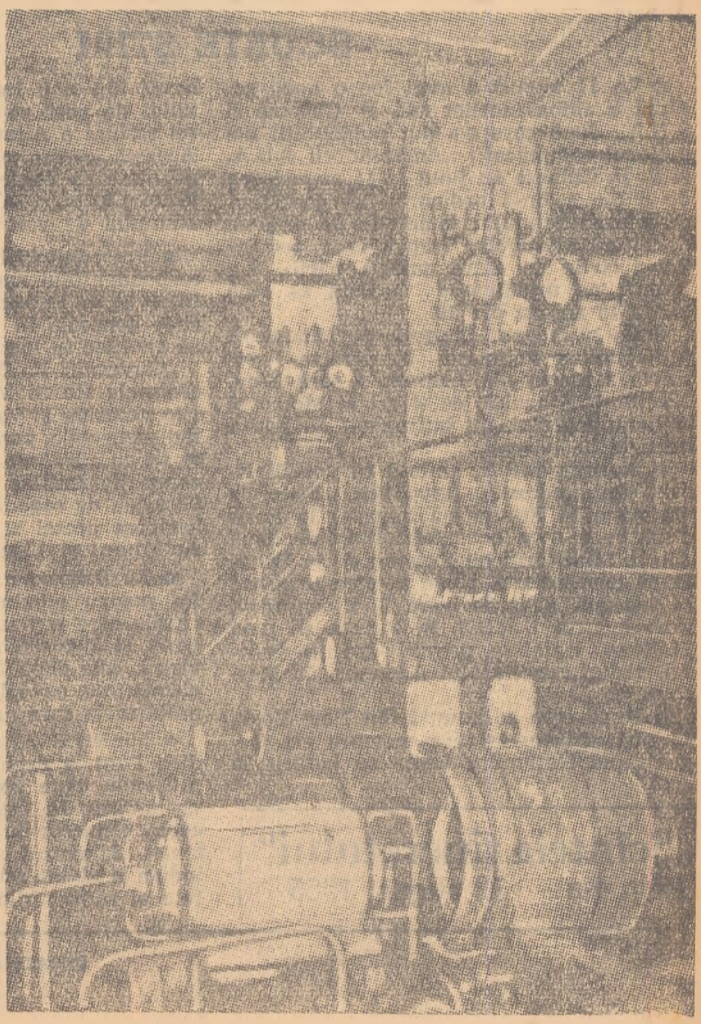

In centrala electrică atomică: 1. Rezerva de „combustibil" de uraniu în bare. 2. Partea superioară a reactorului. 3. Sala pompelor.

Despre conferinţa de la Geneva a miniştrilor Afacerilor Externe ai Franţei, Marii Britanii, U.R.S.S. şi S.U.A.

MOSCOVA 11 (Agerpres). — TASS

In urma consultărilor pe cale diplomatică, guvernele Franţei, Regatului Unit, Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste şi Statelor Unite ale Americii au căzut de acord ca conferinţa miniştrilor Afacerilor Externe ai celor patru puteri prevăzută de directiva adoptată de şefii guvernelor la 23 iulie, să fie convocată la Geneva joi 27 octombrie 1955. Ele au căzut de asemenea de acord ca conferinţa miniştrilor Afacerilor Externe să fie deservită de un secretariat unic al celor patru puteri.

* * *

Energia nucleară să slujească vieţii!

La conferinţa internaţională de la Geneva pentru folosirea paşnică a energiei atomice

GENEVA 11 — Trimisul special „Agerpres" transmite:

Incepînd de miercuri după-amiază, conferinţa pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice a început să lucreze pe secţii, trecînd la abordarea aprofundată a problemelor ştiinţifice şi tehnice legate de energia nucleară.

Joi dimineaţa, în marea sală a adunării, dezbaterile au fost consacrate utilizării izotopilor radioactivi în ştiinţă şi industrie, medicină, biologie şi agricultură şi eliminării deşeurilor. P. Ebersold (S.U.A.) şi dr. G. Seligman (Anglia) au prezentat referate pe această temă.

La discutarea acestor referate a luat parte profesorul A. M. Samarin, membru al delegaţiei sovietice. El a comunicat că folosirea izotopilor în industrie a căpătat o largă răspîndire şi în Uniunea Sovietică.

Academicianul A. L. Kursanov, savant sovietic, a prezentat conferinţei un referat cu privire la folosirea în U.R.S.S. a izotopilor radioactivi în biologie şi în agricultură, care reprezintă o trecere în revistă a celor mai esenţiale rezultate obţinute în Uniunea Sovietică în domeniul studierii plantelor cu ajutorul „atomilor marcaţi" şi caracterizează amploarea şi orientarea lucrărilor de cercetări ştiinţifice desfăşurate în acest domeniu în Uniunea Sovietică.

Organizarea producţiei izotopilor în U.R.S.S., a spus raportorul, a deschis noi posibilităţi largi pentru cercetări ştiinţifice în domeniul biologiei şi agriculturii.

În condiţiile marii agriculturi mecanizate din Uniunea Sovietică, a spus în continuare raportorul, există mari posibilităţi pentru o rapidă introducere în practică a noilor metode de introducere a îngrăşămintelor şi îngrijire a plantelor, dacă aceste măsuri sînt justificate de cercetările ştiinţifice şi verificate în condiţiile economice. În prezent, datorită măsurilor largi pentru dezvoltarea continuă a agriculturii, măsuri care se aplică în ţara noastră, posibilităţile de folosire practică a noilor realizări ale ştiinţei pe pămînturile de ţelină în condiţiile agriculturii irigate la extinderea culturilor agricole în noi regiuni vor creşte şi mai mult.

Acad. Kursanov a subliniat că folosirea izotopilor în studierea modului în care plantele asimilează îngrăşămintele, permite să se rezolve lesne şi precis o problemă atît de importantă pentru agricultură cum este repartiţia raţională a îngrăşămintelor în sol şi că ei pot fi folosiţi pentru studierea sistemului radicular al plantelor, ceea ce de multe ori este necesar pentru o organizare justă a nutriţiei plantelor aplicată la condiţiile locale concrete.

Referatul consacrat folosirii izotopilor în domeniul agriculturii a fost prezentat participanţilor la conferinţă de către un delegat al Organizaţiei pentru problemele alimentaţiei şi agriculturii de pe lîngă O.N.U. În referat se subliniază că folosirea energiei atomice în agricultură va servi la ridicarea nivelului de trai în toate ţările.

În încheierea şedinţei plenare, participanţii la conferinţă au ascultat comunicările dr. E. Gluckauf (Anglia) şi prof. E. Walman (S.U.A.), consacrate problemei eliminării reziduurilor radioactive.

În secţiunea consacrată problemelor de chimie, metalurgie şi tehnologie, au avut loc discuţii în legătură cu prospecţiunile de uraniu şi toriu. La discutarea acestei probleme au participat delegaţii U.R.S.S., S.U.A., Iugoslaviei, Angliei, Indiei şi altor ţări.

Referatele oamenilor de ştiinţă sovietici, V. Baranov şi A. Saukov au conţinut comunicări despre metodele de prospectare a minereurilor de uraniu şi toriu folosite în U.R.S.S., comunicări care au stîrnit un interes general.

În secţiunea consacrată problemelor de fizică şi reactorilor, a fost tratată chestiunea fizicii neutronilor.

Ne aflăm în sala a 12-a a Palatului Naţiunilor, unde se desfăşoară lucrările acestei secţiuni. Se dă cuvîntul lui Iosif Auslender, de la Institutul de fizică al Academiei Republicii Populare Romîne.

În comunicarea sa intitulată „statistica urmelor fotografice de fisiune şi determinarea parcursului fragmentelor" raportorul se ocupă de tehnica de lucru cu plăci fotografice cu emulsie groasă, aşa zisele plăci nucleare. În baza experienţelor făcute, raportul arată că încorporînd în emulsie atomi fisionabili şi radiind cu neutroni lenţi, iau naştere urme fotografice care au forma unui segment de dreaptă. Originea acestei urme este un punct în interiorul acestui segment, care nu poate fi încă identificat direct. Cunoaşterea acestui punct de origină e importantă fiindcă permite determinarea parcursului, deci a energiei şi eventual a naturii fiecărui din cele două fragmente de fisiune.

Autorii au dezvoltat o metodă bazată pe statistica proiecţiilor orizontale ale urmelor, care se termină cu un capăt pe suprafaţa emulsiei. Această metodă simplifică foarte mult operaţiile şi calculele necesare pentru identificarea celor două fragmente de fisiune.

Preşedintele a mulţumit d-rului Auslender pentru comunicarea făcută, care a fost urmărită cu mult interes. În cursul discuţiilor, doctorul Leachman, din delegaţia Statelor Unite, s-a interesat de metoda expusă de doctorul Auslender, despre care a făcut următoarea apreciere: „Comunicarea a prezentat o metodă foarte frumoasă pentru simplificarea dificultăţilor experimentale la stabilirea urmelor de fisiune a fragmentelor".

În cursul după-amiezii, în secţiunea problemelor de fizică şi reactorilor, au fost discutate chestiuni privind memoriile asupra tipurilor de reactori şi principiilor generale ale experienţelor.

Participarea delegaţiei R. P. R. la conferinţa de la Geneva

GENEVA 11 (Agerpres). — Corespondenţă specială.

Acad. Horia Hulubei, directorul Institutului de Fizică al Academiei R.P.R., membru al delegaţiei romîne la conferinţa de la Geneva, a făcut următoarea declaraţie unui corespondent al radiodifuziunii romîne:

„Conferinţa internaţională de la Geneva asupra utilizării energiei atomice în scopuri paşnice poate fi socotită una din cele mai importante manifestări ştiinţifice pe scară mondială. Sînt reprezentate 72 de state, cu peste 1.000 specialişti şi cu circa 1.200 de comunicări. Conferinţa deschide calea către intrarea în normal a vieţii ştiinţifice în domeniul fizicii nucleului, ceea ce are consecinţe incalculabile pentru viitorul omenirii, atît prin posibilităţile utilizării pe o scară largă şi multilaterală a rezultatelor căpătate în fizică, cît şi prin faptul că acum se capătă tot mai mult siguranţa că omenirea merge pe drumul excluderii armelor nucleare din arsenalul armatelor.

Cu drept cuvînt s-a spus că această conferinţă reprezintă începutul adevărat al erei atomice, cînd forţele uriaşe acum stăpînite de om vor putea intra liber şi tot mai puţin stînjenite în viaţa şi spre binele omenirii.

Savanţii şi tehnicienii îşi expun rezultatele, pînă acum ţinute sub cel mai strict secret, statele îşi expun planurile lor de viitor, iar prin expoziţii de aparate şi materiale atomice, de pile şi instalaţii industriale, se ia acum pentru prima oară contact cu realizările încă necunoscute tuturor, se studiază în aproape mijloacele de colaborare internaţională iar problemele economice ridicate de era atomică în următorii 45 de ani sînt discutate pe larg.

Ţara noastră participă cu 10 comunicări, dintre care cel puţin două vor fi expuse oral, restul intrînd, din cauza timpului scurt, ca şi multe alte sute de comunicări ale altor ţări, în documentarea generală a conferinţei, care va fi larg difuzată.

Una din secţiile conferinţei are ca vicepreşedinte un membru al delegaţiei noastre.

Se poate spune de pe acum că această conferinţă este pe cale să-şi aducă roadele. Delegaţia R.P.R. are oportunitatea să intre în contact cu o vastă documentare, ceea ce îi va ajuta să lucreze mai repede şi mai efectiv în problemele specifice ţării noastre în domeniul nuclear".

* * *

SCURTE ŞTIRI

- La 11 august a avut loc o nouă şedinţă a ambasadorilor R. P Chineze şi S.U.A., după care s-a dat publicităţii următorul comunicat: „Ambasadorii S.U.A. şi R. P. Chineze au ţinut la 11 august cea de a 5-a şedinţă ordinară. A continuat discutarea primului punct de pe ordinea de zi a tratativelor (repatrierea persoanelor civile de către ambele părţi). S-a hotărît ca următoarea şedinţă să aibă loc la 13 august ora 10.
- La 10 august, delegaţia parlamentară a Republicii Populare Federative Iugoslavia a plecat din Leningrad spre Kiev. Locuitorii Kievului, ca şi cei ai Moscovei şi Leningradului, au întîmpinat cu multă bucurie pe oaspeţi.
- Agenţia D.P.A. anunţă că von Maltzan, ambasadorul Republicii Federale Germane în Franţa s-a înapoiat la Paris după ce a avut consultări timp de două zile la Ministerul de Externe de la Bonn. După cum se ştie, zilele acestea urmează să înceapă la Paris între S. Vinogradov, ambasadorul U.R.S.S. în Franţa şi von Maltzan, tratative pregătitoare în vederea vizitei cancelarului Adenauer la Moscova.
- După cum se anunţă din New York, 14 ţări africano-asiatice membre ale Organizaţiei Naţiunilor Unite au hotărît să ceară din nou înscrierea problemei Irianului de vest pe ordinea de zi a viitoarei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. Această cerere este conformă rezoluţiei adoptată la conferinţa de la Bandung a ţărilor Asiei şi Africii care cere alipirea Irianului de vest la republica Indonezia.
- Preşedintele Ho Şi Min a acordat corespondentului agenţiei France Presse un interviu în legătură cu efectuarea alegerilor generale în Vietnam care urmează să aibă loc în luna iulie 1956.

„Guvernul R. D. Vietnam, a spus preşedintele Ho Şi Min, va lua toate măsurile necesare şi va acorda toate garanţiile indispensabile, pentru ca alegerile generale să fie cu adevărat libere, începînd cu aplicarea libertăţilor democratice, adică libertatea de organizare şi de întrunire, libertatea presei şi propagandei, libertatea cuvîntului şi libertatea de a circula".

- La Belgrad a fost semnată o convenţie pentru administrarea apelor privind rîurile care reprezintă hotarul dintre Ungaria şi Iugoslavia. Potrivit acestei convenţii, cele două ţări se angajează să reglementeze pe calea negocierilor toate problemele care ar putea interveni
- Ministrul Afacerilor Interne al Indiei, Pant, a declarat că în curînd va fi prezentat spre examinare parlamentului un proiect de lege cu privire la interzicerea comicsurilor care fac apologia violentei. Ministrul a adăugat că guvernul indian a şi interzis importul din străinătate al comicsurilor.

Vizita în R. P. Ungară a delegaţiei Marii Adunări Naţionale a R. P. R.

BUDAPESTA 11 (Agerpres). — M.T.I. transmite:

La 10 august, delegaţia Marii Adunări Naţionale a Republicii Populare Romîne în frunte cu Gheorghe Vidraşcu, membru în Prezidiul Marii Adunări Naţionale, care se află în prezent în Ungaria, a vizitat judeţul Borsod, situat în nord-estul Ungariei. Delegaţia a fost însoţită de Sandor Ronai, preşedintele Adunării de stat a R. P. Ungare, Jozsef Nagyistok şi Istvanne Vass, vicepreşedinţi ai Adunării de stat, Ferenc Herczeg, locţiitor al ministrului Metalurgiei, Siderurgiei şi Industriei de Maşini, precum şi de un reprezentant al ambasadei R.P.R. la Budapesta.

* * *

Provocările lisînmaniste continuă

PARIS 11 (Agerpres). — Potrivit relatărilor agenţiei France Presse, guvernul sud-coreean continuă atacurile şi provocările la adresa Comisiei neutre de supraveghere a armistiţiului în Coreea.

La 9 august, provocatori sud-coreeni au încercat să ia cu asalt cinci sedii ale Comisiei neutre. În oraşele Pusan şi Incihon provocatorii au încercat să forţeze cordoanele care păzesc localurile ocupate de membrii Comisiei neutre. În porturile Kusan şi Kangnkang sediile Comisiei de supraveghere a armistiţiului au fost încercuite.

* * *

O scrisoare a Comisiei neutre de armistiţiu din Coreea

PHENIAN 11 (Agerpres). — După cum transmite corespondentul din Kalsung al Agenţiei Telegrafice Centrale Coreene la 10 august Comisia neutră pentru supravegherea armistiţiului din Coreea alcătuită din reprezentanţi ai Poloniei, Cehoslovaciei, Suediei şi Elveţiei — a discutat situaţia gravă care s-a creat în urma acţiunilor provocatoare ale autorităţilor sud-coreene faţă de personalul Comisiei şi a adoptat în unanimitate textul unei scrisori adresate Comisiei militare pentru armistiţiu.

În scrisoare se spune că Comisia neutră de supraveghere a armistiţiului din Coreea a primit din partea autorităţilor sud-coreene o notă în care se cere ca „personalul comisiei neutre pentru armistiţiu să fie evacuat de pe teritoriul Republicii Coreene (Coreea de sud—N.R.) pînă la 13 august 1955 ora 24". În notă se spune de asemenea că „guvernul Republicii Coreene îşi declină orice răspundere pentru tot ce se poate întîmpla personalului comisiei în cazul respingerii acestei cereri".

Comisia neutră, se spune în scrisoare, consideră că ea nu are dreptul să accepte cererile cuprinse în nota autorităţilor sud-coreene şi se adresează de aceea sus-menţionata notă Comisiei militare de armistiţiu pentru ca această Comisie să ia urgent măsurile corespunzătoare.

* * *

Declaraţia Ministerului Afacerilor Externe al R. P. Chineze

PEKIN 11 (Agerpres). — China Nouă transmite:

La 11 august, ministerul Afacerilor Externe al R. P. Chineze a dat publicităţii o declaraţie cu privire la încercările autorităţilor sud-coreene de a torpila acordul de armistiţiu în Coreea.

Guvernul R. P. Chineze, se spune în declaraţie, consideră de neîngăduit acţiunile îndreptate spre sabotarea acordului de armistiţiu în Coreea sau ameninţarea comisiei neutre de supraveghere. Statele Unite ale Americii care au semnat acordul de armistiţiu în numele comandamentului Naţiunilor Unite, trebuie să ia imediat măsuri efective cu scopul de a opri acţiunea cu care ameninţă clica lui Li Sin Man şi de a acorda protecţia cuvenită securităţii şi activităţii tuturor organelor şi personalului Comisiei neutre de supraveghere din Coreea de sud. Guvernele tuturor celorlalte ţări interesate ale părţii Comandamentului Naţiunilor Unite au de asemenea răspunderea de a veghea ca Comandamentul O.N.U. să îndeplinească în mod cinstit obligaţiile internaţionale pe care şi le-a asumat prin acordul de armistiţiu.

R. P. Chineză se pronunţă pentru consolidarea armistiţiului din Coreea şi pentru unificarea paşnică a Coreei. R. P. Chineză consideră că toate trupele străine trebuie retrase din Coreea şi că ţările interesate trebuie să asigure dezvoltarea paşnică a Coreei, pentru ca poporul coreean să poată soluţiona pe cale paşnică problema unificării ţării.

Republica Populară Chineză consideră că cele două părţi care au semnat acordul de armistiţiu în Coreea trebuie să respecte Comisia neutră de supraveghere a armistiţiului şi să aibă grijă să creeze condiţii normale pentru activitatea ei.

Declaraţia se încheie cu apelul ca ţările cointeresate să convoace o conferinţă cu o largă reprezentare a ţărilor Asiei şi Extremului Orient în scopul rezolvării paşnice a problemei coreene.

* * *

Dulles despre situaţia din Coreea de sud

WASHINGTON 11 (Agerpres). — TASS

În cadrul conferinţei de presă din 10 august, secretarul de stat al S.U.A., Dulles, a vorbit despre situaţia din Coreea de sud, unde, după cum s-a anunţat, guvernul Li Sin Man a dezlănţuit o campanie provocatoare împotriva Comisiei de supraveghere a armistiţiului în Coreea şi, în special, împotriva membrilor cehoslovac şi polonez ai Comisiei. Li Sin Man a adresat un „ultimatum" Comisiei cerîndu-i să părăsească Coreea de sud.

Dulles a declarat că S.U.A. îl „privesc cu simpatie" pe Li Sin Man, însă guvernul S.U.A. „nu poate aproba" mijloacele la care recurge el în prezent.

El a spus că S.U.A. au anumite obligaţii care sînt expuse absolut clar în acordul de armistiţiu şi care prevăd asigurarea securităţii membrilor Comisiei de supraveghere.

Dulles a spus de asemenea că acordurile privitoare la supravegherea armistiţiului au fost prevăzute pentru o perioadă destul de scurtă şi, întrucît conferinţa de la Geneva (din 1954) n-a adus o soluţionare reală a problemei coreene, multe prevederi ale acordului de armistiţiu au devenit acum „perimate". Totuşi, Dulles a adăugat că modalitatea schimbării acestor prevederi cere o examinare serioasă şi răbdare.

Steagurile păcii flutură deasupra Varşoviei

In vizită la sud-americani

Şi la Bucureşti, în 1953 şi cu alte ocazii am avut prilejul să-i cunosc pe sud-americani. Ii ştiam plini de temperament, gata oricînd să rîdă, să cînte şi mai ales să danseze.

Dar acum cîteva zile i-am înţeles mai bine. Eram într-o seară la cantonamentul delegaţiei chiliene cîţiva oameni, 30—40 în total. Împreună cu încă cîţiva tineri romîni am fost la început singurii europeni. Ne simţeam stingheriţi şi nu cum s-ar putea crede, din cauza primirii, ci curios, din contră. Nu era o atmosferă caldă, cum se spune, ci un entuziasm din cale afară de exuberant, ca o erupţie de lavă fierbinte.

Explozia, ca să-i spunem aşa, s-a manifestat şi în cîteva dansuri specifice. Cu tot ritmul, faţă de care dansul săbiilor sau al focului este un tango lent, nimic nu era supărător ochiului, nimic nu-ţi amintea bîţîielile celor ce cred că dansează rumba sau samba. Totul era autentic şi nu am avut nevoie să închid ochii pentru a-mi evoca plaiurile sud-americane, pentru că l-am ascultat recitînd pe Nicolas Guillen, marele poet cuban.

Cu aceasta ajung în miezul problemei. Căci totul pînă acum, ca şi în realitatea serii de neuitat, a fost introducere.

În fapt nu i-am cunoscut pînă acum pe argentinieni şi columbieni, guatemalezi şi chilieni.

..Totul s-a liniştit. De multă vreme nu am mai auzit o asemenea tăcere: recită Nicolas, cum îi spuneau prietenii mei din continentul cu bogăţii multe şi oameni săraci. Pare un moment sacru. Toţi îl privesc cu ochii ficşi. Cu voce groasă, Nicolas Guillen citeşte poezie după poezie. L-am înţeles, fără să cunosc spaniola. Adevărate bucăţi muzicale, o simfonie. Citite în romîneşte, mi-am dat seama, îşi pierd mult din valoare.

Cîtă concentrare, cîtă dorinţă de a surprinde înţelesul fiecărui vers la oameni, care cu minute înainte păreau destinaţi numai dansului.

Da, înţeleg acum, e dragostea nu atît pentru poet, pentru poezie, ci pentru pămîntul natal cîntat de Nicolas, pămînt minunat dar care aruncă bogăţii şi înghite oameni cu nemiluita. Atît i-a mai rămas sud-americanului; dans şi poezie. Totul exprima un ţel, o dorinţă, libertatea mult dorită.

Pasiune, temperament vijelios, dar aceşti oameni minunaţi din continentul unde s-au întîlnit toate rasele pămîntului, ştiu să pună tot atîta suflet ca şi în dans şi în orice acţiune a lor.

Nu se poate să nu-i iubeşti pe aceşti fraţi tineri şi nu vom uita îmbrăţişările lor, salutul pentru prietenii din Romînia.

S. BRAND

Fotoreporterul nostru a înregistrat pe peliculă cîteva aspecte de la întîlnirea tinerilor din U.R.S.S., S.U.A., R. P. Chineză, Anglia şi Franţa — participanţi la Festival. Cele trei fotografii redau atmosfera prietenească care a domnit la întîlnire. Tineri din cinci ţări, tineri de diferite convingeri politice — au găsit un limbaj comun, în lupta pentru pace şi viitorul lor.
Foto: DUMITRU F. DUMITRU

Noi victorii ale sportivilor romîni

VARŞOVIA 11 (prin telefon de la trimisul Agerpres). — Miercuri s-au desfăşurat pe lacul artificial Malta din apropierea oraşului Poznan întrecerile la caiac şi canoe din cadrul întîlnirilor sportive internaţionale prieteneşti ale Festivalului. 107 concurenţi din U.R.S.S., R. Cehoslovacă, R. P. Romînă, R. P. Ungară, R. D. Germană şi R. P. Polonă au luat startul în diferitele probe.

Un succes strălucit au obţinut reprezentanţii ţării noastre care au cucerit o medalie de aur şi patru medalii de argint. Maestrul sportului Mircea Anastasescu a ocupat locul întîi în proba de caiac de o persoană cu timpul de 2'03"1/10 pe 500 m. Pe locurile următoare s-au clasat Nikitin (U.R.S.S.) cu 2'07"6/10 şi Kaplaniak (R. P. Polonă).

Proba de caiac dublu — 1.000 m. a fost cîştigată de reprezentanţii R. P. Ungare, fraţii Meszaros, cu timpul de 4'06"1/10. Echipajul R.P.R. compus din Balint şi Oprea a terminat pe locul doi cu 4'08"2/10, iar pe locul trei s-a clasat echipajul polonez cu 4'08"9/10.

În proba de canoe dublu — 10.000 m. victoria a revenit echipajului R. Cehoslovace cu rezultatul de 55'06"9/10. Pe locul doi s-a clasat echipajul R.P.R. (Anghel, Lipalit) — 56'00, iar pe locul trei echipajul U.R.S.S. — 56'25"0.

★

În cea de a 11-a zi a întîlnirilor internaţionale sportive prieteneşti pentru membrii delegaţiei R.P.R. cea mai importantă întrecere o constituia jocul decisiv al competiţiei de handbal, în care reprezentativa feminină a R.P.R. întîlnea reprezentativa R.P. Polone. După victoria repurtată cu două zile înainte asupra echipei R.P. Ungare, formaţia noastră ocupa locul întîi în clasament, fiind singura echipă neînvinsă în decursul turneului. Pentru a cîştiga titlul, handbalistele noastre trebuiau să facă meci egal sau să piardă la un scor minim. Ele au reuşit mai mult decît atît: au cîştigat cu 1—0 (0—0) în faţa reprezentativei R.P. Polone, apreciată ca una din cele mai bune din lume.

★

Joi dimineaţa s-a desfăşurat cursa ciclistă de fond, pe un traseu în circuit de 9 km. ce trecea pe malul Vistulei şi prin străzile principale ale Varşoviei. Concurenţii trebuiau să parcurgă de 20 de ori acest circuit.

Desfăşurarea cursei: În primele ture conduc Moiceanu şi Koţev (R. P. Bulgaria), apoi din pluton evadează Gheorghiev (R. P. Bulgaria) dar nu reuşeşte să ia decît un avans de 100 m. şi este prins. La km. 20 cehoslovacul Kubr abandonează, iar Koţev se desprinde urmat de englezul King şi polonezul Wienkovski. La un viraj, Moiceanu, vrînd să-l ferească pe Brittain, derapează şi în căzătură îşi rupe roata, fiind silit să abandoneze. În acelaşi timp, Schur sparge, dar coechipierul său Reinecke îi dă bicicleta sa şi rămîne el să repare. Situaţia rămîne neschimbată pînă la km. 72 cînd Dumitrescu trece la trenă şi pedalează foarte puternic, destrămînd plutonul. Lui i se alătură Verşinin (U.R.S.S.) şi Dilleman (Belgia). La km. 84 fugarii sînt prinşi de plutonul lui Dumitrescu. La km. 92 grupul din faţă are 1'30" avans faţă de plutonul condus de Schur şi Brittain. În turul 13 Schur trece la acţiune şi după o scurtă urmărire plutonul din faţă este ajuns. La km. 152 resimţindu-se în urma efortului Dumitrescu pierde contactul cu plutonul.

Clasament: 1. G. Schur (R. D. Germană) a parcurs 180 km. în 4h. 54'15"; 2. Hadasik (R. P. Polonă), 3. Teophile (Belgia), 4. King (Anglia), 5. Zabel (R.D. Germană), 6. Verşinin (U.R.S.S.), 7. Wienkowski (R.P. Polonă), 8. Brittain (Anglia), 9. Koţev (R. P. Bulgaria), 10. Dilleman (Belgia), 11. Perks (Anglia) toţi în acelaşi timp cu învingătorul. 12. C. Dumitrescu (R.P.R.) la 2'50", 13. Nilsson (Suedia) la 5'; 14. Boiadgian (U.R.S.S.) acelaşi timp; 15. Dimov (R.P. Bulgaria) la 6'. Maxim a ocupat locul 24, Sebe şi Moiceanu au abandonat, iar L. Zanoni nu a participat la această cursă.

★

A luat sfîrşit turneul de polo pe apă. În ultimul meci echipa R.P.R. a învins echipa R. D. Germane cu 8-2 ocupînd locul trei după echipele R. P. Ungare şi U.R.S.S.

Intîlnire a ziariştilor cu conducătorii F.M.T.D. şi U.I.S.

In după amiaza zilei de 10 august, la Casa ziariştilor din Varşovia a avut loc o întîlnire a ziariştilor străini participanţi la Festival cu conducătorii F.M.T.D. şi al U.I.S.

In cadrul acestei întîlniri ziariştii au pus o serie de întrebări asupra activităţii şi realizărilor pe plan internaţional obţinute de F.M.T.D. şi U.I.S. pe linia colaborării tineretului din lumea întreagă. S-au pus de asemenea întrebări în legătură cu relaţiile dintre F.M.T.D. şi U.I.S. şi organizaţiile de tineret din diferite ţări care nu fac parte din aceste două organizaţii.

Jiri Pelikan şi Jacques Denis au răspuns pe larg la întrebările puse de ziarişti.

Gîndurile şi aspiraţiile prietenilor egipteni

La nenumărate manifestaţii ai ocazia să întîlneşti doi oameni care îşi iau permanent notiţe. Desigur eşti înclinat să crezi că sînt ziarişti.

Dar nu aceasta este realitatea. Notiţele nu formează pentru ei materialul brut pentru vreun articol sau reportaj, ci de aici, din aceste notiţe se vor naşte iniţiative, se vor îmbunătăţi formele de organizare. Este vorba de d-nii Fathi Nosseir, reprezentantul ministerului pentru problemele sociale al Egiptului şi doctorul Osman Shehet, de la universitatea Ein Shamo din Cairo.

Şi impresiile lor sînt nenumărate.

„Noi dorim să învăţăm să organizăm întîlniri de mari proporţii. Noi am avut în Egipt un Festival studenţesc de 10 zile. Acum se desfăşoară festivaluri locale în fiecare din cele 18 provincii. Dorinţa noastră este să organizăm un mare Festival popular pe întreg Egiptul. Noi intenţionăm să invităm mulţi prieteni străini. Noi dorim să-l pregătim cît mai bine şi experienţa de aci ne va fi cu siguranţă de un mare ajutor în organizare. Un mare stadion este de acum în construcţie — spune dl. Fathi Nosseir.

— Impresii despre Festival?

„Deschiderea a fost într-adevăr magnifică, spune Fathi Nosseir. Egiptul doreşte ca pacea să domnească în întreaga lume. Eu cred că Festivalul reflectă foarte bine această dorinţă a tuturor popoarelor. Competiţiile sportive, concursurile artistice şi atmosfera însăşi a Festivalului sînt argumente puternice pentru cauza păcii şi prieteniei".

Iar doctorul Osman Shehet completează:

„Dorinţa noastră cea mai arzătoare este să formăm o generaţie sănătoasă şi viguroasă de tineri practicînd sportul, cunoscîndu-se şi iubindu-se reciproc. Numai la o asemenea întîlnire ca Festivalul poţi din plin să înţelegi sensul cuvîntului „internaţional". Este foarte important ca să existe legături de prietenie între tinerii din diverse ţări"... încheie dl. Shehet.

Ne permitem să urăm succese şi pe această cale prietenilor egipteni în îndeplinirea planurilor lor.

Pe scurt!

Miercuri seara, ambasadorul extraordinar şi ministrul plenipotenţiar al R.P.R. la Varşovia, Marin Florea Ionescu, a oferit o recepţie în cinstea delegaţiei tineretului romîn la cel de al 5-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor. La recepţie au participat conducători ai F.M.T.D. şi U.I.S. în frunte cu Bruno Bernini, Jacques Denis şi Jiri Pelikan, membri ai prezidiului Comitetului Internaţional al Festivalului, conducători ai delegaţiilor de tineret străine participanţi la Festival, invitaţi de onoare la Festival, tineri din delegaţia R.P.R. în frunte cu Cornel Fulger, prim secretar al C.C. al U.T.M. Au participat de asemenea reprezentanţi ai guvernului polonez şi membri ai corpului diplomatic. Recepţia s-a desfăşurat într-o atmosferă deosebit de caldă, prietenească. Membrii delegaţiei R.P.R. au prezentat un reuşit program artistic.

★

La 10 august, în cadrul Festivalului a fost organizată „Ziua tinerelor fete". Cu acest prilej la cantonamentele mai tuturor delegaţiilor au avut loc întîlniri între tinere, iar într-o serie de săli de teatru şi estrade au avut loc spectacole date de tinere participante la Festival. Tinerele au primit de asemenea vizite ale băieţilor, care le-au felicitat călduros şi le-au oferit daruri.

Spectacolele de azi

TEATRE: Grădina Filimon Sîrbu: David Copperfield; **Teatrul de vară „I. V. Stalin":** Titanic vals; **Grădina Boema:** Călătorie pe note; **Teatrul de varietăţi:** Ochelarii miraculoşi.

CINEMATOGRAFE: Patria, I. C. Frimu, Gh. Doja, Libertăţii: Brutarul din Valorgue; **Magheru, Boleslaw Bierut:** Mînăstirea din Parma; **Republica, Elena Pavel:** Liliomfi; **Filimon Sîrbu, Bucureşti, Al. Sahia, 1 Mai:** Dragostea unei femei; **T. Vladimirescu:** Salariul groazei; **Înfrăţirea între popoare, Olga Bancic:** Dubla Lotte; **Maxim Gorki:** In ţara piramidelor, Magazin universal, Doi iepuraşi, Pregătirea pentru întîlnirea cu tineretul lumii; **Timpuri Noi:** Actualitatea în imagini, Adunarea Mondială a Păcii de la Helsinki, Aspecte de la conferinţa de la Geneva, Oraşul de pe litoral, Crescătoria de raţe; Curajosul Pak; **Lumina, Central, 8 Martie, Mioriţa:** Altura; **Victoria:** Cei trei muschetari; **Tineretului:** Epava din largul mării; **Al. Popov:** Un om teribil; **Vasile Roaită:** Inamicul public nr 1; **Cultural:** Vînătorul de mare; **Unirea Fridolin; C. David:** Boul din Kulm; **Flacăra:** O noapte la Veneţia; **Arta:** Doi prieteni; **Munca:** 2 x 2 = cîteodată 5; **Moşilor:** Roma orele 11; **23 August:** Prinţesa trufaşă; **Donca Simo:** Cei 5 din str. Barska; **Ilie Pintilie:** Submarinul 323; **Popular:** Aventurile d-lui Pickwick; **M. Eminescu:** Prietenul meu Fabian;

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 7.60.10, 7.61.00 Secţia scrisori Tel 7.68.91 TIPARUL: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS — 3452 52